

Norsk Folkehjelp

www.folkehjelp.no

NORSK FOLKEHJELP SANITET

Direktiver

INNHold

1.0 Om direktivene	3
2.0 Direktiv for organisering og ledelse	4
3.0 Direktiv for uniformering	8
4.0 Direktiv for sambandstjeneste	12
5.0 Direktiv for utdanning	15
6.0 Direktiv for beredskapsarbeid	21
7.0 Direktiv for sikkerhet	23
8.0 Direktiv for varsling og respons	26
9.0 Direktiv for krisehåndtering	29
10.0 Direktiv for sanitetsgrupper med førstehjelpsberedskap	33
11.0 Direktiv for sanitetsgrupper med beredskap for søk- og redningsoppdrag	36
12.0 Direktiv for skredberedskap og innsats ved snøskred	38
13.0 Direktiv for beredskap med snøscooter og ATV	41
14.0 Direktiv for sjøberedskap og innsats på og ved vann	43
15.0 Direktiv for beredskapsambulanse og utrykningskjøretøy	46
16.0 Direktiv for stasjonert beredskap	50
17.0 Direktiv for beredskap med drone	52

Sist revidert: 17.11.2021

1.0 OM DIREKTIVENE

1.1 Generelt om direktivet

Direktivet beskriver ansvar, forankring og formelle forhold rundt Norsk Folkehjelp Sanitets direktiver, og myndighet til å iverksette eventuelle sanksjoner. Alle som har aktivitet innen fagfeltet sanitet i Norsk Folkehjelp er forpliktet til å følge direktivene.

1.2 Faglig oppfølging/forankring

Sentralt Sanitetsutvalg (SSU) har det overordnede ansvar for direktivene. Revidering og utarbeidelse av nye direktiver kan gjøres i samarbeid med fagpersonell eller gjennom nedsatte arbeidsgrupper. Alle direktiver vedtas av SSU.

1.3 Revisjon

Sentralt Sanitetsutvalg gjennomgår direktivene annethvert år, eventuelt ved behov. Alle ledd kan ta initiativ til revisjon av detaljer i direktivene. Henvendelse kan rettes direkte til SSU. Dersom det gjøres større endringer i direktivene skal SSU vurdere om det skal gjennomføres en høring. Denne kan enten rettes mot berørte ledd, ressurspersoner eller hele organisasjonen.

1.4 Sanksjoner ved brudd på direktivene

1.4.1 Konsekvenser

Brudd på direktivene kan føre til:

- Irettesettelse, kritikk eller pålegg om tettere oppfølging fra overordnet organisasjonsledd og/eller administrasjonen
- Inndragning av enhver autorisasjon/status
- Inndragning av gitt operativ status
- Endring av sanitetsgruppes beredskap
- Sanksjoner jmfør vedtektenes § 15

1.4.2 Myndighet til å iverksette sanksjoner

Hovedregel er at laveste mulige nivå kan treffe tiltak og at nivået over er klageinstans. Bakgrunnen for sanksjoner må dokumenteres skriftlig og alle berørte parter må ha anledning til å forklare seg.

1.4.3 Oversikt over tiltak og myndighet

Tiltak	Myndighet
Inndragning av instruktørstatus	Sentralt Sanitetsutvalg
Statusendring for sanitetsgruppen	Sentralt Sanitetsutvalg
Inndragning av lederstatus	Under en pågående aksjon: Nasjonal beredskapsleder. Ellers: I linje til Sentralt Sanitetsutvalg
Inndragning av ambulanspersonellstatus	Sentralt Sanitetsutvalg
Inndragning av autorisasjon	Sanitetsleder, styret lokalt, overordnet ledd
Demobilisering av mannskap	Operativ leder under pågående aksjon
Demobilisering av sanitetsgruppe	Nasjonal beredskapsleder under pågående aksjon

2.0 DIREKTIV FOR ORGANISERING OG LEDELSE

2.1 Generelt om direktivet

Norsk Folkehjelp Sanitet organiserer all faglig virksomhet innen sitt felt. Med sanitet forstår vi operativ tjeneste innenfor fagene førstehjelp, søk, redning, ledelse og beredskap. Norsk Folkehjelp Sanitet ledes av Sentralt Sanitetsutvalg (SSU). Utvalget har sin myndighet gjennom mandat vedtatt på Norsk Folkehjelp Sanitets representantskapsmøte.

Direktivet beskriver organisatorisk og operativ ledelse i Norsk Folkehjelp Sanitet. Ledere i Norsk Folkehjelp Sanitet skal utøve sin tjeneste med samvittighet, stolthet og ydmykhet. De er organisasjonens ansikt utad og skal opptre deretter. Dette innebærer å forholde seg lojalt til vedtekter, retningslinjer, direktiver og vedtak som fattes i organisasjonens beslutningsorganer. Organisasjonens prinsippprogram og verdier skal ligge til grunn for alt arbeid som utføres. Leder skal ta ansvar for å skape et godt og inkluderende miljø blant sine mannskaper. Ivaretagelse av mannskapenes sikkerhet skal i alle situasjoner være av absolutt prioritet på alle ledernivåer.

2.2 Sentral organisering og aktivitet

2.2.1 Sentralt Sanitetsutvalg (SSU)

Norsk Folkehjelp Sanitet ledes av Sentralt Sanitetsutvalg. De har det faglige og operative ansvaret for all virksomhet innen førstehjelp og redningstjeneste, og har sin myndighet gjennom mandat vedtatt på Norsk Folkehjelp Sanitets representantskapsmøte.

Ny virksomhet innenfor fagområdet som iverksettes av Norsk Folkehjelp skal kvalitetssikres av SSU. Utvalget har ansvaret for å etablere rutiner for å kvalitetssikre eksisterende virksomhet. De skal også påse at de til enhver tid gjeldende retningslinjer og direktiver blir fulgt. SSU kan innen eget aktivitetsområde uttale seg innenfor rammen av prinsippprogram og vedtak i styret. SSU kan i sine uttalelser bruke begrepet Norsk Folkehjelp førstehjelp og redningstjeneste.

Arbeidsområdet til SSU er avgrenset til Norsk Folkehjelps prinsippprogram og overordnede prioriteringer vedtatt på landsmøtet, samt eventuelle andre oppgaver som i perioden blir pålagt utvalget fra de styrende organer. Utvalget er underlagt gjeldende vedtekter, samt retningslinjer og vedtak gjort i Norsk Folkehjelps styre. Utvalget skal bidra til å styrke organisasjonens innsats på sitt fagområde gjennom tilrettelegging for lokal aktivitet. Utvalget utarbeider strategi for landsmøteperioden og årlige handlingsplaner for sitt fagområde før det legges frem for styret til godkjenning.

Utvalget består av:

- Leder
- To nestledere
- To vararepresentanter

Leder i Sentralt Ungdomsutvalg Sanitet (SUS) tiltrer med fulle rettigheter. Oppnevnte funksjoner tiltrer med tale- og forslagsrett.

Sentralt Sanitetsutvalg velges av representantskapsmøtet for to år av gangen med mulighet for forlengelse. Valg mellom landsmøteårene skjer dersom noen av utvalgsmedlemmene ønsker å tre av, eller dersom noen av lokallagene ber om det. Vararepresentantene skal holdes orientert om SSUs arbeid i slik grad at de kan tiltre utvalget på kort varsel dersom utvalgsmedlemmer må fratre.

Oppnevnte funksjoner

Nasjonal beredskapsleder, NK Nasjonal beredskapsleder og eventuelle andre funksjoner – oppnevnes årlig av Sentralt Sanitetsutvalg

2.2.2 Administrative ressurser

Administrasjonens rådgivere innenfor fagfeltet førstehjelp og redningstjeneste deltar i utvalgsarbeidet som et rådgivende og koordinerende organ. I tillegg innehar de sekretariatsfunksjonen for utvalget. Utvalgssekretær møter med tale og forslagsrett.

2.2.3 Fagkonferanse sanitet

Sentralt Sanitetsutvalg har ansvaret for å gjennomføre fagkonferanse sanitet årlig. Konferansen skal bidra til økt aktivitet og fagkunnskap innenfor sanitetens fagområder. Innhold og tidspunkt for fagkonferansen skal bestemmes av SSU i samråd med SUS.

2.2.4 Representantskapsmøte for Norsk Folkehjelp Sanitet

Hvert andre år innkalles det til representantskapsmøte, som består av Sentralt Sanitetsutvalg og inntil to delegater fra hvert lokallag. Representantskapsmøtet innkalles med minst to måneders varsel. Forslag til behandling må være sendt Sentralt Sanitetsutvalg minst fire uker før møtet. Endelige sakspapirer skal sendes delegatene senest to uker før møtet.

Representantskapsmøtet skal behandle:

- a) Dagsorden og fullmakter
- b) Årsberetning for landsmøteperioden det året det er landsmøte
- c) Innkomne forslag
- d) Retningslinjer for Norsk Folkehjelp Sanitet
- e) Behandling av landsmøtesaker det året det er landsmøte
- f) Valg av Sentralt Sanitetsutvalg etter innstilling fra valgkomiteen
- g) Velge seks delegater med seks vararepresentanter i nummerert rekkefølge det året det er landsmøte
- h) Valg av valgkomité

Norsk Folkehjelps styre kan ha observatørplass med tale og forslagsrett på representantskapsmøtet.

2.2.5 Beredskapsleder politidistrikt

Beredskapsleder i hvert politidistrikt (BLPD) oppnevnes av SSU og nasjonal beredskapsleder sammen.

Det anbefales samtidig at man henter inn innspill fra lokallagene i hvert politidistrikt, med tanke på hvem som bør ivareta funksjonen.

Ansvarsområder:

- Opprettholde løpende kontakt med aktuelle oppdragsgivere som politidistriktet og AMK
- Oppdatere oppdragsgivere ved endring i varslingsnummer og beredskapsstatus
- Holde kontakt med andre FORF-organisasjoner i eget politidistrikt
- Være Norsk Folkehjelps kontaktperson til lokal redningsentral (LRS)
- Holde seg oppdatert på hvilke ressurser Norsk Folkehjelp har tilgjengelig i politidistriktet
- Ha oversikt over varslingsinformasjon til lokallag i Norsk Folkehjelp som har beredskap i eget politidistrikt og vedlikeholde gjeldende ressursregistre
- Alarmmottak – ved behov organisere alarmmottak i eget politidistrikt
- Følge opp at aksjoner i eget distrikt innrapporteres i gjeldende rapportsystem
- Alvorlig hendelse: BLPD har ansvar for å håndtere direktiv for krisehåndtering Vedkommende rapporterer da uten opphold direkte til nasjonal beredskapsleder
- Beredskapsleder politidistrikt (BLPD) har også ansvar for å veilede lokale sanitetsgrupper i utarbeidelsen av beredskapsplaner
- Være bindeledd på fag- og beredskapsinformasjon mellom Sentralt Sanitetsutvalg og lokallagene
- Rapportere på status i politidistriktet ved behov og minimum årlig på eget skjema
- Være pådriver for å arrangere øvelser, kurs og faglig oppdatering blant lagene i sitt politidistrikt

2.3 Lokal organisering og aktivitet

Lokalt er saniteten organisert med enten et lokalt sanitetsutvalg (LSU), eller en lokal sanitetsleder. Sanitetsleder tiltrer styret med fulle rettigheter. Styret skal oppnevne en person som løser oppgaven som lokal beredskapsleder. Dette kan være en selvstendig funksjon eller en oppgave som ivaretas av for eksempel sanitetslederen.

Mannskaper i en lokal sanitetsgruppe organiseres ut fra lokale forhold. En hovedregel er at man har ansvarlige ledere eller nøkkelpersoner som ivaretar virksomhet av ulike typer, som for eksempel:

- Beredskapsambulanse
- Sjøberedskap
- Skredberedskap
- Depot
- Transportbiler/kjøretøy
- Opplæring
- Vaktleder
- Andre etter behov

Ansvarsområde lokallagets styre/lokalt sanitetsutvalg:

- Ansvar for den daglige driften av saniteten lokalt
- Holde kontakt med BLPD og påse av vedkommende presenterer lokallagets beredskapsplaner for PD'et. I tillegg skal det jobbes for et godt samarbeid med andre redningsorganisasjoner.
- Ansvar for at medlemmene får sin utdanning etter den til enhver tid gjeldende utdanningsplan (lokale kurs). I tillegg skal de påse at saniteten gjennomfører det nødvendige antall øvelser, samt andre aktiviteter som styrker fellesskapet.
- Til enhver tid sørge for oppdaterte beredskapsplaner
- Sørge for system for mottak av henvendelser fra oppdragsgivere

2.4 Operativ organisering

Nasjonalt beredskapsleder har et overordnet ansvar for Norsk Folkehjelp Sanitets totale beredskap. Beredskapsleder politidistrikt og lokal beredskapsleder har ansvar for henholdsvis beredskapen i politidistriktet og beredskapen i sin respektive sanitetsgruppe. Beredskapsleder har øverste operative myndighet på sitt nivå. Med en lederoppgave følger ansvar og forpliktelser. Lederes myndighet reguleres gjennom direktivene og de til enhver tids gjeldende mandat og instruksjoner.

2.4.1 Operativ leder

Operativ leder er en funksjon som etableres ved redningsinnsats. Funksjonen pekes ut enten av vaktleder eller beredskapsleder. Operativ leder har ansvaret for Norsk Folkehjelp Sanitets innsats i en gitt redningsaksjon. Internt rapporterer operativ leder til beredskapsleder. På skadestedet eller i søksområdet rapporterer operativ leder til politiets innsatsleder, eller den fagleder man blir satt til å bistå.

2.4.2 Lagleder

Lagleder er en funksjon som etableres ved redningsinnsats når det er behov for det. Funksjonen pekes ut av operativ leder. Lagleder leder en gruppe mannskaper i innsats. Lagleder rapporterer til operativ leder. Det kan oppnevnes andre funksjoner, både administrative og operative, der dette er naturlig og påkrevet.

3.0 DIREKTIV FOR UNIFORMERING

3.1 Generelt om direktivet

3.1.1 Rett til å bære uniform

Rett til å bære sanitetens uniform har mannskaper som er autorisert førstehjelper og/eller redningsmannskap i Norsk Folkehjelp Sanitet. Dette innebærer også at vedkommende er over 18 år.

Uniform kan kun benyttes når man er i sanitetens tjeneste. Det er ikke tillatt å forandre uniforms-effekter, eller sette disse sammen på annen måte enn slik reglementet foreskriver.

3.1.2 Fremtoning og oppførsel i uniform

Mannskaper som bærer uniformen er vårt ansikt utad. Uniformen skal være hel og ren, knapper skal være kneppet, glidelåser lukket, lommene skal ikke være overlesset og innholdet skal ikke stikke ut.

Det er ikke tillatt å kombinere vår uniform med uniformseffekter fra andre virksomheter. Heller ikke å kombinere den med Norsk Folkehjelps generelle profilplagg. Uniformen skal bæres komplett, dvs. minimum overdel og underdel tilhørende uniformen. Det tillates altså ikke bruk av enkeltplagg i kombinasjon med sivilt tøy.

De ulike bestanddelene i uniformen skal være av den kvalitet og utforming som er godkjent av Sentralt Sanitetsutvalg.

Det er ikke tillatt å nyte rusmidler eller å være beruset iført uniform. Røyking skal skje skjermet fra publikum og pasienter.

Verneutstyr kan benyttes utenpå uniform når dette er påkrevet, eksempler på dette er hjelm og redningsvest. Fortrinnsvis skal det benyttes godkjent uniformert hjelm fra Norsk Folkehjelp. Men sikkerhet er så viktig at også andre godkjente hjelmer for oppdraget godkjennes til bruk. Bruk av verneutstyr er omhandlet i direktiv for sikkerhet i Norsk Folkehjelp Sanitet.

3.2 Aksjonsantrekk

Under søk- og redningsaksjoner skal antrekket være hensiktsmessig for den aktuelle innsatsen, og uniform skal fortrinnsvis benyttes. Dersom det er spesielle forhold som tilsier det kan uniformen suppleres/kombineres med sivilt tøy som går i samme fargetoner som uniformen. Markeringsvest skal benyttes utenpå uniform ved oppdrag som krever økt synlighet, for eksempel ferdseil langs vei, og dersom man ikke bruker uniformens ytterjakker.

Et alternativ til uniform under aksjoner er å bruke sivilt tøy med Norsk Folkehjelps mannskapsvest utenpå.

3.3 Tjenesteantrekk

Under tjenester og oppdrag for Norsk Folkehjelp Sanitet skal mannskaper uniformere seg. Det er ikke tillatt at ulike uniformseffekter kombineres med sivil tøy. Hvis mannskapet ikke har uniform skal markeringsvest benyttes sammen med sivil tøy. Med sivil tøy menes at mannskapet skal være anstendig kledd. Mannskap under opplæring kan bruke vest med påskrift «under opplæring».

3.4 Uniformen

Uniformen består av ytterjakker i oransje farge Clementine, hvor kombinasjon med sort kan forekomme. Ytterbukser og shorts i sort eller mørk grå. Mellombekledning og underbekledning i sort. Ytterjakkene merkes med oransje fagmerking - sjakkmønster i refleks, og logo til redningstjenesten på brystet. Dette ble innført i 2021 og det tillates bruk av ytterjakker uten fagmerking til dette er ettermontert eller at uniformen må erstattes med ny uniform.

Sanitetens uniform selges fra nasjonal nettbutikk og består av følgende kolleksjon, godkjent av SSU:

3.4.1 Overdel

- Sort teknisk t-skjorte
- Sort piquet-skjorte
- Ullskjorte med kort eller lang arm
- Sort fleeejakke i sportskvalitet eller tykk vanlig fleee
- Oransje softshelljakke
- Oransje vind- og vanntett skalljakke i kraftig eller lett kvalitet
- Oransje primaloftjakke

3.4.2 Benklær og skotøy

- Mørk grå/sort softshellbukse
- Sort vind- og vanntett skallbukse i kraftig eller lett kvalitet
- Mørk grå/sort shorts
- Mørke sko egnet for oppdraget. Ved aksjoner i terreng vektlegges skotøyets egnethet fremfor farge

3.4.3 Refleksvester

- Oransje mannskapsvest med lommer
- Oransje (samme som uniformsfargen) mannskapsvest i mesh pustende materiale, uten lommer
- Mannskapsvest med lommer kan leveres med «DRONEPILOT» og «LEDER»
- Mannskapsvest uten lommer kan leveres med «UNDER OPPLÆRING»
- Gul vest med lommer merket «OPERATIV LEADER» «FAGLEDER SKRED» og «BEREDSKAPSAMBULANSE»
- Blå vest merket «OBSERVATØR»
- Oransje vest merket «SANITETSUNGDOM»

3.4.4 Hodeplagg

Som hodeplagg benyttes godkjent lue, hals eller caps tilhørende uniformen, eller egnet hodeplagg i sort.

3.4.4 Uniformslettelse

Under ekstreme værforhold eller avvikende tjenester kan tjenesteleder gi lettelse i uniformering. Det er da tjenesteleders ansvar å sørge for at organisasjonen likevel representeres på en god måte og at direktivene fravikes i så liten grad som mulig.

3.5 Representasjonsantrekk

Uniform bør benyttes til representasjon der det er viktig å vise frem organisasjonen, slik som møtevirksomhet og pressefremmøte. Ved representasjonsoppdrag av mer høytidelig art skal pent tøy nyttes sammen med organisasjonens nål på venstre side av brystet.

3.6 Beredskapsambulanse

Hovedregel for grupper med beredskapsambulanse er at vanlig uniform skal benyttes. Det åpnes imidlertid for at egen ambulanseuniform kan benyttes i ambulansetjeneste der dette anses som hensiktsmessig. Alle mannskap på bilen skal være likt uniformert. All uniform for overkropp og vest til denne tjenesten skal merkes BEREDSKAPSAMBULANSE. Ambulanseuniformen kan kun benyttes i faktisk ambulansebemanning, og det godtas ikke at mannskapene bruker denne i annen tjeneste for Norsk Folkehjelp Sanitet. Krav til utforming av disse uniformene er vedtatt i SSU-møte 6-2014, og avvik fra vedtaket godtas ikke.

Ambulanser skal være utstyrt med egen gul markeringsvest merket BEREDSKAPSAMBULANSE som oppfyller kravene i EN - 471 klasse 2 for opptreden med behov for økt synbarhet.

3.7 Instruktørantrekk

Godkjente instruktører som underviser for Norsk Folkehjelp skal fortrinnsvis bruke uniform, hvor en kan bruke egen fleecejakke merket INSTRUKTØR. Dersom ikke uniform benyttes kan en bruke grønn t-skjorte merket INSTRUKTØR, sammen med sivilt tøy.

3.8 Ledermerking

Godkjent operativ leder benytter gul vest merket «OPERATIV LEDER» under tjenester og aksjoner hvor denne rollen ivaretas. Om en ikke er i denne rollen under den aktuelle aksjonen/ tjenesten skal en ikke bruke denne vesten. Tjenesteleder/ postleder/ annen lederrolle i en aktuell situasjon, kan benytte oransje vest merket «LEDER».

3.9 Øvelser

Under øvelser følges uniformsdirektivet som under aksjoner. Observatører til øvelsen kan benytte blå refleksvest merket «OBSERVATØR». Denne vesten kan også brukes sammen med sivilt tøy eller andre uniformer. Mannskap under kurs og opplæring kan bruke vest merket «UNDER OPPLÆRING» sammen med sivilt tøy.

3.10 Annen merking

Distinksjoner eller annen avvikende merking er ikke tillatt. Funksjonsmarkering som sykepleier, depotleder eller annet på uniform tillates ikke.

3.11 Navnstripe

Uniformen har felt til navnstripe. Disse skal utformes med hvit tekst på svart bakgrunn, «første bokstav i fornavn punktum etternavn – eks E.BREKKE».

4.0 DIREKTIV FOR SAMBANDSTJENESTE

4.1 Generelt om direktivet

Direktivet beskriver forhold knyttet til konsesjonsbestemmelser, radioidentitet og anropsnummer, ekspedisjonsforskrifter for samband, bruk av sambands-KO, sambandsdisiplin, telefoni og Nødnett.

4.2 Anropsnavn

Operativ leder for Norsk Folkehjelps innsats bestemmer hensiktsmessige anropsnavn på lag i innsats. Man kan benytte:

- Radioens identitet/anropsnummer
- Navn på innsatslag (lag 1, lag 2, etc.)
- Navn på innsatslag ved hjelp av det fonetiske alfabet (alfa, bravo, osv.)

Ved sanitetstjenester kan man også benytte postnavn.

4.3 Bruk av radiosamband

For å få et effektivt radiosamband er det flere faktorer som spiller inn, blant annet riktig bruk av utstyret og gode sambandsprosedyrer.

«Temahefte samband» (primært for VHF) og gjeldende sambandsregelverk for bruk av nødnett beskriver hvordan muntlig kontakt med andre radioenheter skal foregå, herunder hvordan man svarer, hvilke uttrykk som skal benyttes, i hvilken grad man skal bruke forkortelser, etc. Hensikten er å danne et mest mulig ensartet system for radiosamtaler, samt unngå forvirring og misforståelser. For å redusere sendetiden mest mulig bør en tenke gjennom det viktigste i innholdet, eventuelt skrive ned meldingen før sendingen starter. Meldinger skal være korte og lettfattelige. Bruk av faste ekspedisjonsord og uttrykk gjør dette mulig.

For ikke å forstyrre pågående trafikk på sambandet, skal man alltid lytte før sending! Følgende må unngås:

- Private samtaler
- Personopplysninger (ved kritiske/livstruende situasjoner er det lov å bryte taushetsplikten).
- Overdreven bruk av samband
- Krenkende, upassende eller uanstendig språk

4.3.1 Sambandsdisiplin

All sambandstrafikk skal skje disiplinert og med presise meldinger. Alt mannskap skal forholde seg til gjeldende retningslinjer og taushetserklæring. Utveksling av sensitiv informasjon, som for eksempel personopplysninger, informasjon om funn, savnedes tilstand, funnsted, sporfunn, etc. skal formidles over mobiltelefon eller nødnett hvis dette er mulig.

4.4 Samband under aksjon

- Under aksjon bør søkelag være utstyrt med to stk samband med ekstra batteri
- Dersom man bruker gateway/repeater skal dennes posisjon være kjent for alle involverte parter
- Mobiltelefonnummer til alle mannskap i søkelaget skal være kjent i KO. Gjelder også eksterne mannskap

Nødnett skal være det foretrukne sambandet der dette er mulig

4.5 Nødnett

4.5.1 Generelt om nødnett

Nødnett er den norske betegnelsen på det nye landsdekkende radiosambandet for nødetatene og andre beredskapsbrukere. Det bruker TETRA digital teknologi med talesamband med talegrupper og direkteanrop som det primære, og har mulighet for noe begrenset overføring av data i form av tekstmeldinger og statusmeldinger.

4.5.2 Sambandsreglement

Sambandsreglement for felles nødnett er delt inn i følgende:

1. «Felles sambandsreglement for nødnett» (nivå 1) med vedlegg. Forvaltes av Politidirektoratet
2. Sambandsreglement for organisasjoner tilknyttet nødnett, med spesifikke vedlegg for NF
3. Nødnett i bruk, tekniske løsninger, funksjonalitet, osv

4.5.3 Fagleder samband i Norsk Folkehjelp

Fagleder samband er en nasjonal funksjon i Norsk Folkehjelp Sanitet og oppnevnt av SSU. Fagleder samband skal utarbeide kontrollrutiner for å sikre at sambandsutstyret er operativt og virker etter sin hensikt. Det skal også påses at vedlikehold blir utført og ha oversikt over hvor utstyret er plassert. Fagleder samband skal ha en fast stedfortreder. Fagleder samband og utpekt administrativ ressurs skal primært være kontaktpunktet mot andre organisasjoner i saker som gjelder nødnett. Fagleder samband har ansvar for kontakt opp mot Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og BTS/BDO.

4.5.4 Lokal sambandsleder

Lokal sambandsleder er ansvarlig for å ha oversikt over:

- Materiell i sin lokale sanitetsgruppe
- Hvilket utstyr som er tilgjengelig, hvor det er plassert og driftsstatus på dette
- Hvem som har opplæring og er autorisert til å bruke nødnettet i sin lokale gruppe og hvem som har godkjent status som instruktør og superbruker

Lokal sambandsleder skal også påse at utstyret blir vedlikeholdt på en tilfredsstillende måte i de lokale ledd i sin organisasjon i henhold til gjeldende rutiner. Når det gjennomføres opplæring skal lokal sambandsleder oppdatere Fagleder samband om hvem som er autorisert til å bruke nødnett så snart opplæringen er fullført. Lokal sambandsleder skal også oppdatere Fagleder samband ved endringer i utstyr eller driftsstatus på dette. Lokal sambandsleder oppnevnes av lokallagets styre.

Fagleder samband og utpekt administrativ ressurs skal varsles uten opphold dersom terminaler blir stjålet eller kommer på avveier, for å sikre sperring av disse.

4.5.5 Opplæring i bruk av radioterminaler

For å sikre en effektiv og ensartet sambandstjeneste i nødnettet er det et krav fra DSB at alle som skal bruke radioterminaler i nødnett skal ha gjennomført og bestått sluttbrukerkurset utarbeidet av fagleder samband eller utpekt administrativ ressurs. Det gjøres ingen unntak for dette. Opplæringen skal gjennomføres av godkjente superbrukere/instruktører, og opplæringen skal dokumenteres lokalt og sentralt. Alle lag er pålagt å ha lokale instruktører for å ha sine terminaler. Det er instruktører for det respektive kurset som har ansvar for å innrapportere nye sluttbrukere til sentralt arkiv i Norsk Folkehjelp. Dette arkivet er det Fagleder samband og utpekt administrativ ressurs som har ansvaret for. Innmeldingen skal skje via eget skjema til e-post: ssu.samband@npaid.org. Det tildeles kursbevis for gjennomført opplæring.

4.5.6 Internkontroll

Norsk Folkehjelp sentralt tegner abonnementsavtale med DSB. Norsk Folkehjelp Sanitets fagleder samband og utpekt administrativ ressurs har ansvar for å utarbeide, innføre og oppdatere regelverket for sambandstjenesten i Norsk Folkehjelp Sanitet. Det er etablert rutiner på nasjonalt nivå for å sikre god internkontroll.

Den enkelte bruker har ansvar for at utstyr knyttet til nødnett brukes, oppbevares og behandles i tråd med gjeldene regelverk og prosedyrer. Brukerne skal rapportere feil og avvik i henhold til Norsk Folkehjelp Sanitets rutine for dette.

4.6 Andre typer samband og bruksområder

4.6.1 Satellitt-telefon

Fortsatt er det steder der man blant annet på grunn av topografi, ikke kan benytte vanlig sambandsutstyr, nødnett eller mobiltelefoner. Satellitt-telefon brukes når det ikke er hensiktsmessig å bruke andre typer samband.

4.6.2 Maritim mobil VHF

Ved bruk av maritim mobil VHF gjelder følgende: Bruker skal inneha nødvendig kompetanse/kursing/sertifikat for bruk av slikt utstyr.

5.0 DIREKTIV FOR UTDANNING

5.1 Generelt om direktivet

Direktivet beskriver formelle forhold rundt utdanning, samt organisering av instruktørtjenesten. Norsk Folkehjelp har et viktig samfunnsoppdrag knyttet til innsats under førstehjelpstjenester og redningsoppdrag. Utdanningsstigen skal sikre kvalitet i vår tjeneste og det forutsetter at instruktørene våre er faglig dyktige både i metode og fagene det skal undervises i.

5.2 Lederansvar

5.2.1 Mellomkurs

Det forventes at grunnkurs instruksjon og laglederkurs gjennomføres hvert år. BLPD og rådgiver på regionskontoret skal i samarbeid med lokale sanitetsgrupper og lokallagenes instruktører i politidistriktet sørge for at utdanningstiltak gjennomføres i tråd med den til enhver tid gjeldende utdanningsplan.

5.2.2 Lokalt

Det er styret, i samarbeid med sanitetsleder/sanitetsutvalget, som har ansvaret for at medlemmene får sin utdanning etter den til enhver tid gjeldende utdanningsplan - jfr. mandat for Norsk Folkehjelp Sanitet.

5.3 Lokal instruktørleder sine oppgaver

- I lag der det er naturlig å ha lokal instruktørleder på grunn av lagets størrelse eller antall instruktører, oppnevnes denne av laget med virketid på ett år av gangen
- Lokal instruktørleder har ansvar for at instruktører i eget lag får tilbud om oppdateringer og kurs
- Lokal instruktørleder skal være godkjent instruktør i Norsk Folkehjelp Sanitet

5.4 Autorisasjon/reautorisasjon

5.4.1 Autorisert førstehjelper

En autorisert førstehjelper er en som har bestått førstehjelpskurs for mannskaper i Norsk Folkehjelp og fylt 18 år. Vedkommende har bestått teoretisk og praktisk prøve i henhold til enhver tid gjeldende utdanningsplan.

Regodkjenning av status skjer hvert tredje år på grunnlag av bestått teoretisk og praktisk prøve.

5.4.2 Autorisert redningsmannskap

Autorisasjon følger av bestått kurs innen både søk og redning og førstehjelpskurs for mannskaper i Norsk Folkehjelp, samt at mannskapet må være fylt 18 år.

Når det gjelder reautorisasjon som redningsmannskap skal man, i tillegg til reautorisasjon på førstehjelp, bestå teoretisk prøve og orienteringstest. Dette skal gjøres hvert tredje år.

5.4.3 Autorisasjon som lagleder

Autorisasjon følger av autorisasjon som redningsmannskap, samt laglederkurs. Vedkommende må oppfylle de generelle kravene til ledere i Norsk Folkehjelp Sanitet. Vedkommende må være i god fysisk form.

Regodkjenning av status skjer hvert tredje år jfr. krav om regodkjenning § 5.4.1 og 5.4.2

5.4.4 Autorisasjon som operativ leder

Autorisasjon følger av bestått søk- og redningskurs, samt laglederkurs og operativ lederkurs. Vedkommende må oppfylle de generelle kravene til ledere i Norsk Folkehjelp Sanitet. Vedkommende må være i god fysisk form.

Regodkjenning av status skjer hvert tredje år jfr. krav om regodkjenning § 5.4.1 og 5.4.2

5.4.5 Autorisasjon som skredmannskap

Autorisasjon følger av bestått søk og redningskurs, samt skredkurs. Vedkommende må være i god fysisk form.

Regodkjenning av status skjer hvert tredje år jfr. krav om regodkjenning § 5.4.1 og 5.4.2

5.4.6 Autorisasjon som skredleder

Autorisasjon følger av bestått søk- og redningskurs, samt skredkurs og skredlederkurs. Vedkommende må oppfylle de generelle kravene til ledere i Norsk Folkehjelp Sanitet. Vedkommende må være i god fysisk form.

Regodkjenning av status skjer hvert tredje år jfr. krav om regodkjenning § 5.4.1 og 5.4.2

5.4.7 Autorisasjon som beredskapsambulansemannskap

Autorisasjon følger av bestått avansert førstehjelp med tilhørende modul. For å kunne opprettholde denne autorisasjonen, så stilles det spesifikke krav om årlig utsjekk, jfr. § 15.3.3.

Vedkommende må være i god fysisk form.

Regodkjenning av status hvert tredje år skjer på grunnlag av gjennomført repetisjonskurs og bestått teoretisk, praktisk og fysisk utsjekk.

5.4.8 Direktegodkjenninger

Personer med ekstern kompetanse kan gis direktegodkjenning som førstehjelpere eller redningsmannskap etter at de har bestått prøvene som gjelder de enkelte autorisasjoner.

Søknad om direktegodkjenning for andre autorisasjoner på leder- og instruktørnivå sendes kurskontoret. Vedtak fattes av SSU.

5.4.9 Taushetsplikt

Mannskap i tjeneste for Norsk Folkehjelp Sanitet, inkludert medlemmer under opplæring, har taushetsplikt vedrørende folks sykdomsforhold eller andre personlige forhold de får kjennskap til gjennom tjenesten.

5.5 Instruktørtjenesten

5.5.1 Generelt

Mer utfyllende retningslinjer for instruktørtjenesten finnes i utdanningsplanen.

Mål for instruktørtjenesten i Norsk Folkehjelp Sanitet:

- Instruktøren skal ha gode kunnskaper, ferdigheter og holdninger, og bidra til å overføre disse egenskapene til de som vedkommende underviser
- Instruktørene skal undervise i henhold til gjeldende utdanningsplan
- Instruktørene skal følge gjeldende retningslinjer for uniformering

Instruktørens tilknytning til organisasjonen:

- Instruktøren må ha gyldig medlemskap
- Instruktørens framferd og holdninger skal være i tråd med organisasjonens etiske retningslinjer, prinsipper og vedtekter
- Instruktørgodkjenningen kan trekkes tilbake av SSU dersom direktiv for utdanning og utdanningsplaner ikke overholdes eller andre særskilte grunner foreligger

5.5.2 Godkjenning av instruktør og krav til undervisningsaktivitet

Godkjent instruktør kan undervise innenfor det spesifikke fagområdet han/hun har godkjenning i.

Varighet av godkjenning som instruktør:

- Regodkjenning som instruktør i NFS har som forutsetning at instruktøren er faglig og pedagogisk oppdatert
- Instruktøren skal i løpet av godkjenningsperioden (tre år) gjennomføre minst 30 timer selvstendig undervisning. Minimum 15 av disse timene må være innenfor fagområdet vedkommende er instruktør i
- Dersom instruktøren ikke får gjennomført kursaktivitet i godkjenningsperioden (tre år) og selv ikke kan lastes for dette, skal instruktøren rapportere dette til kurskontoret i god tid før godkjenningsperioden går ut. Lokale lag eller region skal bekrefte de forhold som ligger til grunn for manglende aktivitet
- Instruktører skal være disponible for organisasjonen, og avholde minimum fem timer undervisning per år for sitt lokallag eller sentralledet
- Dersom dette direktiv ikke overholdes, vil man miste sin instruktørstatus i NFS

5.5.3 Permisjon fra instruktørtjenesten

- Søknad om permisjon skal skje skriftlig og rettes til SSU som har det faglige ansvaret. Søknaden sendes kurskontoret med spesifisert begrunnelse
- Grunn for å søke om permisjon kan være familiære forhold, utdanning, arbeid eller sykdom
- Permisjon gis normalt ikke for mer enn to år sammenhengende
- Instruktøren skal selv sørge for å holde seg faglig og pedagogisk oppdatert i permisjonstiden og kunne dokumentere dette
- Lokallaget bør uttale seg, og skal være orientert i saker om permisjon fra instruktørtjenesten

Instruktører som har vært ute av sin instruktørgjerning i mer enn tre år må søke Sentralt Sanitetsutvalg om å få gjenopptatt sin instruktørstatus. SSU foretar en individuell vurdering ut fra den enkelte søkers fagkompetanse, undervisningskompetanse, oppdateringer og lignende. Ut fra vurderingen som SSU foretar, kan søker bli pålagt å ta oppdateringer for å kunne få tilbake sin tidligere instruktørstatus.

Søknad om gjenopptaking av instruktørstatus skal sendes kurskontoret med vedlagt dokumentasjon.

5.5.4 Direktegodkjenning som instruktør

Mannskap med relevant eller tilsvarende kompetanse kan søke om å bli direktegodkjent som instruktør.

SSU foretar en individuell vurdering ut fra den enkelte søkers godkjenninger fra andre organisasjoner, arbeidslivet, utdanning og referanser. Etter SSUs vurdering kan søker bli pålagt å ta enkelte kurs og prøver. Eventuelt kan søker gå gjennom en aspirantperiode for å få direktegodkjenning. Søknad om direktegodkjenning skal sendes kurskontoret med vedlagt dokumentasjon.

5.6 Kompetansekrav for de som skal lære opp nye instruktører

Instruktøren skal være godkjent instruktør på det nivået vedkommende skal undervise i.

5.6.1 Instruktør grunnkurs instruksjon

- Minst to års instruktørerfaring og minimum vært hjelpeinstruktør på et tidligere grunnkurs instruksjon. Fortrinnsvis benyttes instruktører som har deltatt som hjelpeinstruktør/instruktør ved sentrale instruktørkurs de siste fem årene
- For fagområde førstehjelp må kursansvarlig være hovedinstruktør i NGF
- I tillegg skal instruktøren holde seg faglig oppdatert i sitt fagområde

5.7 Lønnet undervisning

Instruktøren skal som en hovedregel ikke motta lønn for interne kursoppdrag lokalt eller regionalt i Norsk Folkehjelp Sanitet (Støtte fra AOF eller andre steder kommer ikke inn under dette). Det må allikevel være rimelig at faktiske utgifter for instruktøren dekkes av kursarrangør.

Eksterne kursoppdrag skal uten unntak administreres via organisasjonen på lokalt, regionalt eller sentralt nivå. Inntekt fra eksterne kursoppdrag skal fordeles mellom de respektive organisasjons-

ledd og instruktøren på en slik måte at lokallaget alltid mottar hoveddelen av inntekten. Undervisning som instruktører foretar for egen arbeidsgiver og Norsk Folkehjelp sentralt kommer ikke inn under denne kategorien av lønnet arbeid.

5.8 Rapportering

All undervisning i regi av Norsk Folkehjelp Sanitet skal registreres fortløpende i kursportalen. Det vil si at i tillegg til ordinær kursvirksomhet skal også undervisning på temakvelder i forbindelse med øvelser, informasjonsmøter og lignende rapporteres her. Instruktørene er selv ansvarlig for at alle kurs blir registrert i kursportalen slik at all undervisningsaktivitet på vegne av Norsk Folkehjelp blir registrert.

Rapportering av kurs skal gjøres gjennom det til enhver tid gjeldende systemet. Instruktører som også underviser for andre enn Norsk Folkehjelp Sanitet skal rapportere dette for å vise at de har undervisningsaktivitet.

Instruktører som er ansatt i andre organisasjoner, bedrifter eller virksomheter hvor vedkommende driver fast med opplæring innen fagområdet, kan på bakgrunn av dette få fornyet sin instruktørstatus ved å rapportere sitt ansettelsesforhold. Forholdet må bekreftes hvert tredje år med undervisnings omfang og undervisnings art.

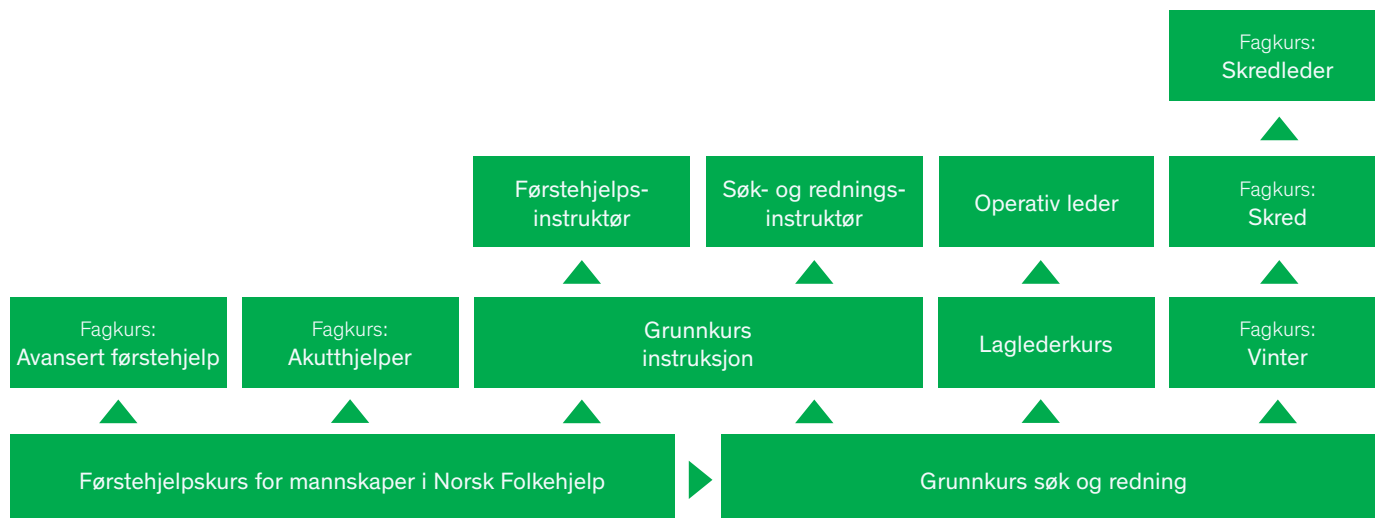
5.9 Konkurrerende virksomhet

Organisasjonen har betalt instruktørenes utdanning. Det aksepteres derfor ikke at instruktører starter egen kommersiell konkurrerende virksomhet innenfor kurssalg der instruktøren benytter seg av organisasjonens navn, logo, goodwill, nettverk og utstyr. Brudd vil anses som illojalt overfor Norsk Folkehjelp, og kan føre til at instruktøren mister sin instruktørstatus, og til sanksjoner etter vedtektenes §6 ved grove brudd.

5.10 Prøver, utdanningsplaner og moduler

Sentralt Sanitetsutvalg har ansvar for oppdatering av prøver og moduler innenfor sitt fagområde og at disse blir formidlet til kurskontoret. Kurskontoret har ansvar for å kommunisere disse videre til instruktørene. Ansvar for innhold i utdanningsplanen ligger hos Sentralt Sanitetsutvalg. Planer for revisjon av moduler og fordeling av ansvar og oppgaver er beskrevet i utdanningsplanen.

Oversikt: utdanning i Norsk Folkehjelp

Øvrige fagkurs:

- Pasientbehandling utenfor vei
- Førstehjelp ved skader og sykdom hos eldre
- Fagkurs elv og sjø
- Fagkurs bratt og glatt
- Pilotkurs drone
- Fagkurs snøscooter

6.0 DIREKTIV FOR BEREDSKAPSARBEID

6.1 Generelt om direktivet

Alle operative ledd i saniteten skal arbeide aktivt med beredskapsplaner. Forutsetningene for en funksjonell beredskapsplan er:

- En analyse av lokalt behov og tilgjengelige ressurser
- En lokal prosess som involverer mannskap og eventuelle samarbeidspartnere
- Et enkelt og kortfattet planverk som benyttes jevnlig i øvelser og aksjoner
- Rutiner for kontinuerlig oppdatering og revisjon av planverket
- Samsvar mellom planverk, lokal utdanning og operativ utførelse

6.2 Oppbygging av beredskapsplanverk

En beredskapsplan består av følgende deler:

- Varslingsplan: Oversikt over mannskaper med telefonnummer
- Innsatsplan: Beskriver rutiner og spesielle forhold ved ulike aksjoner. Kan eventuelt formuleres som tiltakskort
- Ressursplan: Beskriver organisasjonens ressurser
- Organisasjonsplan: Skisserer organisering av ulike typer innsats

6.3 Utarbeidelse av planer

Planverk	Ansvar
Nasjonale planer	Nasjonal beredskapsleder
Politidistriktsplaner	Beredskapsleder politidistrikt
Lokale planer	Lokal beredskapsleder

6.3.1 Nasjonale planer

Nasjonalt skal Norsk Folkehjelp Sanitet ha følgende planverk:

- Samlet oversikt over politidistriktsplaner
- Innsatsplan for nasjonal katastrofe med innsats fra flere politidistrikter
- Beredskapstiltak på overordnet nivå i NFS

6.3.2 Politidistriktsplaner

I hvert politidistrikt skal det foreligge et planverk som omfatter:

- Plan for alarmmottak
- Samordning av varslingsinformasjon for lokale grupper
- Beredskapsleder politidistrikt (BLPD) har også ansvar for å veilede lokale sanitetsgrupper i utarbeidelsen av beredskapsplaner.

6.3.3 Lokale planer

Det utarbeides planer ut fra lokal beredskap. Minimum er:

- Varslingsplan med oversikt over mannskaper og telefonnummer
- Innsatsplaner/tiltakskort
- Oversikt over ressurser

6.4 Rapportering av beredskap

6.4.1 Rapportering internt i organisasjonen

Alle sanitetsgrupper i beredskap skal rapportere sin beredskap til Beredskapsleder politidistrikt. BLPD rapporterer varslingsinformasjon og beredskapsstatus for grupper/politidistrikt til nasjonal beredskapsleder. Store endringer i beredskap meldes omgående til overordnet ledd.

6.4.2 Rapportering eksternt i redningstjenesten

Beredskapsleder politidistrikt har ansvar for å melde inn Norsk Folkehjelp Sanitets beredskap i sitt område, herunder rapportering til:

- Aktuelt politidistrikt
- FORFs representant i LRS
- AMK etter vurdering
- Andre samarbeidspartnere

6.4.3 Rapportering av beredskap i forbindelse med stasjonert vakt

Se direktiv for stasjonert beredskap, herunder påsketjeneste.

7.0 DIREKTIV FOR SIKKERHET

7.1 Generelt om direktivet

Direktivet tar for seg organisasjonens arbeid med sikkerhet i Norsk Folkehjelp Sanitet.

7.1.2 Sikkerhet i alt vi gjør

Norsk Folkehjelp Sanitet skal i all virksomhet ha sikkerhet i fokus. Sikkerhet prioriteres foran alle andre hensyn. Mannskaper skal under ingen omstendighet utsettes for fare utover den risiko som tjenesten normalt innebærer.

7.1.3 Den enkeltes ansvar

Sikkerhet er ikke bare et lederansvar. Mannskapene har et selvstendig ansvar for å opptre slik at de ivaretar egen og andres sikkerhet.

7.1.4 Forebyggende og skadebegrensende strategi

For å forebygge farlige situasjoner skal sanitetsgruppene så langt det er mulig utarbeide enkle risikovurderinger for sin tjeneste. Dette gjelder også for førstehjelpstjenester, kurs, øvelser og annen aktivitet i sanitetsgruppen.

7.1.5 Risikoreducerende tiltak

En sanitetsgruppe skal planlegge sin redningsinnsats slik at man også planlegger for uforutsette hendelser, som for eksempel sambandsbrudd, motorhavari og lignende. Rutiner for håndtering av svikt skal være kjent hos alle i innsats. Normalt skal mannskap i innsats ha materiell og kompetanse til å mestre uforutsette hendelser innenfor rammen av hva man realistisk kan forvente i innsats.

7.2 Sikkerhetsplikter

Som mannskap har vi en plikt til å hjelpe mennesker i nød. Denne plikten innebærer likevel ikke at man skal sette seg selv eller annet redningspersonell i fare.

7.3 Plikten til å avbryte innsats

Når det foreligger overhengende fare for liv og helse er det den enkeltes plikt å treffe tiltak for å avverge fare. Dersom fortsatt innsats innebærer fare for liv og helse har leder/mannskap plikt til å avbryte innsats.

7.4 Plikten til å gjøre erfaringer kjent

Å jobbe med sikkerhet er en kontinuerlig prosess. I forbindelse med tjeneste og planarbeid vil man oppdage forbedringspotensial som vil ha betydning for sikkerheten. Det er et kollektivt ansvar å gjøre erfaringer kjent for organisasjonen.

Plikten til å gjøre erfaringer kjent vil innebære at man også synliggjør egne feilvurderinger. Åpenhet og ærlighet omkring nestenulykker har stor verdi og slik åpenhet skal møtes med respekt og

takknemlighet av organisasjonen. Det vil være hensiktsmessig å bruke Hovedredningsentralens SAR-rapporteringssystem for å sikre at erfaringer dokumenteres og deles i organisasjonen. Alvorlige hendelser meldes i linje til beredskapsleder politidistrikt, som rapporterer uten opphold direkte til NBL som eventuelt iverksetter tiltak, jfr. direktiv for krisehåndtering i Norsk Folkehjelp.

7.5 Spesielle forhold

Omhandler spesielle forhold som angår mannskapenes sikkerhet.

7.5.1 Værforhold

Utrustning og kompetanse skal tilpasses lokale forhold.

7.5.2 Terrengforhold

Mannskap i Norsk Folkehjelp Sanitet skal ikke utøve alpin bre/fjellredning uten særskilt godkjenning gitt av Sentralt Sanitetsutvalg.

7.5.3 Kjemisk helsefare

Norsk Folkehjelp Sanitet er ikke utrustet eller skolert til å gjøre innsats i situasjoner som innebærer kjemisk helsefare. Slik beredskap forutsetter utdanning og utstyr utover det som er normalt i organisasjonen.

7.5.4 Skogbrann/brannfare

Norsk Folkehjelp Sanitet har ikke utrustning for å være langt fremme i et branntilfelle/skogbranntilfelle. Organisasjonen kan bidra i bakre linjer.

7.5.5 Urbane strøk, trafikkfare

Refleksvest med logo skal alltid nyttes, jfr. direktiv for uniformering. Eventuell bruk av lys og sperrejeneste skal vurderes.

7.6 Fare for vold mot innsatspersoner

Oppdrag som innebærer at man kan komme i kontakt med bevæpnede personer som er vurdert til å være en fare for seg selv og andre, faller utenfor rammen av vår beredskap. Slike oppdrag er politioppdrag.

7.7 Mannskapsavvik

Mannskap som opptrer slik at de truer sikkerheten til seg selv og andre mannskap skal umiddelbart korrigeres av leder. Dersom dette ikke fører frem skal vedkommende omgående tas ut av aktuell tjeneste. Erfaring med mannskap som ikke fungerer tilfredsstillende skal formidles til aktuelle ledere. Alvorlige avvik sendes skriftlig til nasjonal beredskapsleder.

7.8 Spesifikke regler

For ulike typer tjeneste gjelder egne regler. Se den spesifikke tjeneste for mer informasjon om sikkerhetskrav.

7.8.1 Sikkerhet i forbindelse med tjenester

Momenter knyttet til dette er tatt inn i direktiv for sanitetsgrupper med førstehjelpsberedskap, her finnes beskrivelse av dimensjonering, krav til mannskap, smittevern/hygiene og materiell.

7.8.2 Sikkerhet i forbindelse med kurs og øving

Dette er tatt inn i utdanningsplanen der det er relevant. Øving er også beskrevet under de ulike operative direktivene.

7.8.3 Sikkerhet i forbindelse med søk etter savnet og redningsinnsats

Dette er beskrevet i «Nasjonal veileder for redningstjenesten ved søk etter savnet på land», utgitt av Hovedredningssentralen i 2015. Se også direktiv for søk etter savnet.

8.0 DIREKTIV FOR VARSLING OG RESPONS

Sanitetsgrupper plikter til enhver tid å ha oppdatert oversikt over sine mannskaper og være oppdatert på sine mannskapers kompetanse. Øvelser dokumenteres på lik linje med aksjoner.

8.1 Generelt om direktivet

Direktivet beskriver mottak av alarm til organisasjonen, de ulike alarmtypene, organisasjonens interne varslingskjede og aksjonsrapportering. Direktivet gjelder for alle typer beredskap for redningstjenesten.

Norsk Folkehjelp Sanitet er en beredskapsorganisasjon. Dette innebærer at alle mannskaps- og materiellressurser står til disposisjon for samfunnet ved en katastrofe. Ved katastrofer benyttes de samme rutiner for organisering som ved ordinære aksjoner. Innsatsen ledes av operativ leder, og varsling gjøres i linjen lokalt varslingsledd → varslingsledd politidistrikt → nasjonalt varslingsledd.

Dersom det oppstår alvorlige eller uønskede hendelser under tjeneste for Norsk Folkehjelp, skal all varsling skje i henhold til direktiv for krisehåndtering.

8.2 Hvem kan rekvirere Norsk Folkehjelp Sanitet

I hovedsak er det følgende som varsler Norsk Folkehjelp Sanitet:

- Lokal redningssentral (LRS)
- Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral (AMK)

Andre som kan kalle ut Norsk Folkehjelp Sanitet der det foreligger avtale om dette er:

- Hovedredningssentralen
- Lokalt brannvesen
- Kommunalt beredskapsråd
- Politiet ved søk etter antatt omkomne (SEAO)

Dersom det er behov for umiddelbar innsats for å ivareta liv og helse kan alle ledere med operativ funksjon beslutte å igangsette aksjon, men politi/AMK skal varsles og konsulteres så snart dette er mulig.

Dersom publikum tar direkte kontakt med Norsk Folkehjelp Sanitet om et redningstilfelle skal vedkommende som mottar hendelsen formidle dette videre til politi/AMK, som igjen kan rekvirere ressursen i Norsk Folkehjelp Sanitet.

8.3 Stående ordre

Jfr. «Håndbok for redningstjenesten», nivå 1: «Erfaringer fra hendelser i Norge tilsier at det kan oppstå hel eller delvis svikt i kommunikasjonen. Det er også kjent at nødsentraler i starten av en hendelse kan ha så stor arbeidsbelastning at de ikke makter å planlegge utover å drive direkte varsling og ledelse av egne ressurser. Det skal derfor være klargjort for alle aktørene i redningstjenesten når de på eget initiativ iverksetter respons, sender representant til redningsledelse og mobiliserer direkte til skadested. Dette må drøftes i den enkelte redningsledelse og nedfelle i planverket for LRS/HRS.»

8.4 Alarmtyper

For alle innsatser benytter vi følgende alarmtyper:

- **Forhåndsvarsling:** Varsel til mannskap om mulig aksjon. Ved mottak av forhåndsvarsling skal mannskap gjøre seg klar til innsats, finne frem utstyr og avvente nærmere ordre. Dersom det er naturlig kan man klargjøre for varsling og materiell
- **Alarm:** Den vanligste utkallingen. Det betyr at man møter klar til innsats så snart som mulig. Det er da lokale rutiner og møtepunkter for det enkelte laget som mottar anmodningen fra politi/AMK som gjelder
- **Katastrofealarm:** Som for alarm. Dersom mannskapet blir kjent med at det foreligger en katastrofesituasjon skal mannskapet gjøre seg klar for innsats. Dersom telefonnettet bryter sammen skal mannskaper som har nødnett-terminal benytte denne for å opprette kontakt med ledelse

8.5 Tiltak ved alarm

Ved alarm noteres følgende:

- Hva har skjedd
- Posisjon/veibeskrivelse
- Detaljer om redningstilfelle
- Ønskede ressurser
- Rutiner for rekontakt
- Vurdering av hvilke ressurser man skal benytte, valg av alarmtype
- Utkalling av organisasjonens ressurser etter varslingsplan
- Underrette BLPD om pågående aksjon

8.6 Alarmtelefon

Hver sanitetsgruppe i beredskap skal ha egen alarmtelefon, fortrinnsvis bør man også ha en løsning for bakvakt.

8.7 Varsling av mannskap

For å sikre effektiv utkalling av mannskap er det viktig å etablere et system for fellesvarsling. Imidlertid bør man også ha beredskap for å varsle ett og ett mannskap med telefonlister.

8.8 Rutiner for aksjons- og øvelsesrapportering

8.8.1 SAR-rapport

Operativ leder er ansvarlig for at SAR-rapporten blir fylt ut. Det skal finnes en hoved-SAR-rapport per aksjon. Om to politidistrikt er involvert skal begge fylle ut rapport, men det politidistriktet som kun er involvert og ikke har aksjonsledelse benytter en forenklet utfylling av rapporten. Beredskapsleder per politidistrikt er ansvarlig for å følge opp at arbeidet blir gjort.

8.8.2 Øvelsesrapportering i SAR-rapportsystemet

Rapporten fylles ut i SAR-rapporteringsystemet av øvingsleder eller operativ leder.

8.8.3 Årsrapport aksjoner og redningstjeneste

NBLPD sammenfatter alle aksjoner i en årlig rapport ultimo januar påfølgende år. I rapporten omtales erfaringer, utfordringer og status for beredskapsarbeidet og ressurser i Norsk Folkehjelp.

8.9 Krav til forsikringsordninger

Sanitetsgruppen må selv tegne og bekoste de forsikringer som til enhver tid er nødvendige for sin tjeneste. Minimumskrav:

- Myndighetenes krav til forsikring inkludert fører- og passasjerforsikring
- Mannskapsforsikring utover den yrkesskadeerstatningen som er nedfelt i avtalen fra justis- og beredskapsdepartementet «forsikringsdekning – yrkesskedeforsikring – for frivillige redningsmannskaper under aksjoner, øvelser og organisert trening»

9.0 DIREKTIV FOR KRISEHÅNTERING

9.1 Generelt om direktivet

Direktivet beskriver hvilket ledelsesapparat og hva slags organisering som skal etableres, og hvilke tiltak som skal iverksettes i forbindelse med en krise.

Definisjon: En krise er en situasjon eller hendelse av en slik karakter at Norsk Folkehjelp Sanitet ikke makter å håndtere saken med egne ressurser eller i ordinær linjeorganisering. En krise oppstår relativt hurtig, har betydning for organisasjonen, truer grunnleggende verdier og krever ekstraordinære tiltak.

Målet med krisehåndtering i Norsk Folkehjelp Sanitet er å planlegge, organisere, gjennomføre og følge opp tiltak som er nødvendig for å håndtere ulike typer kriser og uønskede hendelser. Krisehåndteringen skal hindre at situasjonens alvorlighetsgrad eskalerer, redusere skadevirkningene og sikre at organisasjonens virksomhet normaliseres så raskt som mulig.

I håndtering av kriser og uønskede hendelser er det spesielt viktig å ha fokus på følgende oppgaver:

- Ledelse
- Kontakt med hendelsessted/situasjonsoversikt
- Informasjon internt og eksternt
- Støtte til mannskap og pårørende
- Loggføring og dokumentasjon

Norsk Folkehjelp Sanitet skal i en krise fremstå som en samlet, integrert og handlekraftig organisasjon.

Lokale sanitetsgrupper og mannskap skal oppleve at organisasjonen mobiliserer sentralt slik at de føler seg ivaretatt.

9.2 Kriseledelse

En definert og tydelig ledelse er avgjørende for god krisehåndtering. Oppfølgingstiltak på alle nivåer skal avklares og iverksettes innenfor rammen av den etablerte beredskapsorganisasjonen.

9.2.1 Operativ ledelse: På stedet/lokalt

Dette er ledelsen på stedet der hendelsen har funnet sted, og kan for eksempel være operativ leder, tjenesteleder eller øvingsleder.

Det kan også være ressurspersoner som mobiliseres og utpekes av overordnet organisasjonsledd dersom den eksisterende lokale ledelsen er berørt eller av andre årsaker ikke klarer å ivareta det lokale behovet.

9.2.2 Lokal kriseledelse

Norsk Folkehjelp Sanitets utøvende ledd i krisehåndtering: Beredskapsleder politidistrikt. Alternativt dennes stedfortreder med lokal forankring, innsatt av overordnet organisasjonsledd dersom BLPD selv er berørt.

Avhengig av situasjon kan det være hensiktsmessig å inkludere lokallagsleder/representant for lokallagets styre i lokal kriseledelse. Kriseledelsen kan styrkes ytterligere ved støtte fra regionskontoret eller andre deler av administrasjonen.

9.2.3 Strategisk kriseledelse

Består av leder SSU, NBL og en person fra administrasjonen. BLPD skal inkluderes i strategisk kriseledelse og bistå med lokal kjennskap til geografisk område.

Strategisk kriseledelse kan anmode om bistand fra egen organisasjon eller andre relevante fagmiljøer.

Her planlegges og besluttes tiltak på overordnet nivå, for eksempel informasjonsstrategi, ressurstilfang og tiltak av mer omfattende karakter.

Strategisk kriseledelse holder kontakt med Norsk Folkehjelps permanente krisestab.

9.3 Varsling

Myndighet for å iverksette denne planen er gitt beredskapsleder politidistrikt eller dennes stedfortreder og nasjonal beredskapsleder. Varsling skal skje på følgende måte:

1. Operativ leder på stedet varsler uten opphold beredskapsleder politidistrikt eller stedfortreder, samt sanitetsleder/lokal beredskapsleder i berørt sanitetsgruppe
2. Beredskapsleder politidistrikt eller stedfortreder rapporterer uten opphold direkte til nasjonal beredskapsleder
3. Nasjonal beredskapsleder varsler uten opphold leder av Sentralt Sanitetsutvalg og strategisk kriseledelse settes der det er behov for dette til oppfølging av krisen

I tillegg varsler nasjonal beredskapsleder/leder i SSU ved død eller annen svært alvorlig hendelse:

- Leder i enhet for førstehjelp og redningstjeneste som medlem av krisestab, alternativt Norsk Folkehjelps kriseleder (henviser til: «Krisehåndteringsplan for Norsk Folkehjelp») Generalsekretær og styreleder.

Ved svikt i et ledd overtar underordnet ledd varslingsoppgaven til det leddet som svikter.

9.4 Plan og utførelse

9.4.1 Oppgaver for operativ ledelse

- Oppgaver løses og tiltak iverksettes i samråd med innsatsleder og andre ressurser
- Tiltak for å sikre liv og helse har absolutt prioritet og iverksettes uten opphold
- Tiltak for å få oversikt over situasjonen og begrense skadeomfang iverksettes uten opphold
- Umiddelbare, enkle tiltak for å ivareta direkte berørte mannskap iverksettes
- Registrere alle som er berørt av hendelsen
- Videre tiltak planlegges i samråd med lokal kriseledelse
- Sørge for at kommunens kriseteam varsles ved behov

9.4.2 Oppgaver for lokal kriseledelse

- Iverksette plan i henhold til dette direktiv, ved tvil konferere med nasjonal beredskapsleder
- Bidra til å ivareta utøvende ledelse
- Beredskapsleder politidistrikt eller dennes stedfortreder skal uten opphold gi den lokale sanitetsgruppen/mannskaper nødvendig støtte, samt holde kontinuerlig kontakt med operativ ledelse og strategisk ledelse om situasjonen, omfang og tiltak
- Etablere kontakt med leder og sanitetsleder i berørt lokallag, og sørge for tett samarbeid med den lokale sanitetsgruppen
- Holde kontakt med media. Alle utspill klareres både med strategisk nivå og operativt nivå, samt med politi og pårørende der dette er aktuelt
- Nærmeste/berørte sanitetsgruppe etablerer en møteplass for mannskap og iverksetter kollegastøtte for mannskap som er berørt av alvorlig hendelse. I tillegg kvalitetssikre de tiltak opp mot berørtes familier dersom det er behov for dette, i samråd med lokal kriseledelse og politi/andre nødetater

9.4.3 Oppgaver for strategisk kriseledelse

- Ivareta overordnet ledelse
- Gi nødvendig støtte og veiledning til lokal kriseledelse
- Mobilisere og styre ressurser fra Norsk Folkehjelps administrasjon og eventuelt andre ressurspersoner
- Sikre faglig bistand ved hendelser som kan få juridiske etterspill
- Iverksette informasjonstiltak innad i Norsk Folkehjelp, deriblant telefonmøte med Sentralt Sanitetsutvalg
- Iverksette informasjonstiltak eksternt
- Planlegge for langsiktig håndtering av hendelsen
- Ved dødsfall eller andre svært alvorlige hendelser, reiser leder i SSU og nasjonal beredskapsleder til berørt sanitetsgruppe/mannskaper så snart det lar seg praktisk gjennomføre
- Dersom flere organisasjoner er rammet av samme hendelse skal denne gruppen koordinere og ha kontakt med tilsvarende nivå i andre organisasjoner
- Ta stilling til når innsats avsluttes/nedtrappes

9.5 Etterarbeid og rapportering

Ved behov avholdes et møte med de involverte for å drøfte hendelsen, erfaringer og håndtering. Initiativ til et slikt møte tas av SSU, beredskapsleder politidistrikt, det berørte lokallag eller berørte mannskap. Ved behov skriver hvert nivå en rapport om hendelsen. Det utarbeides et erfaringsnotat av administrasjonen på bakgrunn av rapportene som forelegges SSU til behandling.

Alle alvorlige hendelser og nesten-hendelser skal rapporteres til beredskapsleder politidistrikt eller dennes stedfortreder, som igjen rapporterer videre til nasjonal beredskapsleder.

Regionstyret har ansvaret for å påse at det berørte lagets daglige drift fungerer og om nødvendig være behjelpelig med gjennomføring av denne.

Langtidsoppfølging etter kriser besørges av den ordinære helsetjenesten.

9.6 Prinsipper for mediehåndtering

Strategisk kriseledelse, i samråd med beredskapsleder politidistrikt og eventuelle ressurspersoner utarbeider en plan for kontakt med media. All kommunikasjon med mediene skal forankres i strategisk kriseledelse. Spesielt dersom det er Norsk Folkehjelp som «eier» hendelsen skal man så snart som mulig opprette kommunikasjonslinjer til media, og tilstrebe å formidle et budskap innen en time.

Kommunikasjonen skal formidle empati, ansvar og handlekraft. Den skal ha fokus på mennesker, deretter miljø og til sist materiell og økonomi.

10.0 DIREKTIV FOR SANITETSGRUPPER MED FØRSTEHJELPSBEREDSKAP

10.1 Generelt om direktivet

Direktivet beskriver rutiner og krav for sanitetsgrupper som har beredskap med førstehjelpere på tjeneste og i beredskap for katastrofe.

10.2 Krav til mannskap på tjenester

Det er lagets ansvar at mannskapene har den påkrevde utdanning og autorisasjon som beskrevet i direktivene og utdanningsplanen.

Mannskap på sanitetstjeneste må være fylt 18 år og være autoriserte førstehjelpere. Sanitetsungdom og mannskap under opplæring kan delta som tilleggsmannskap på tjenester.

AMK skal være underrettet om vår tilstedeværelse på større arrangement.

10.3 Beredskapsplaner

Det bør utarbeides planverk for tjenesten. I forbindelse med store arrangement bør det lages en egen vurdering/plan for tjenesten. Denne skal være skriftlig og nasjonal veileder for sikkerhet ved store arrangementer, utarbeidet av DSB legges til grunn.

10.4 Dimensjonering av innsatsen

Minimum to mannskap skal være til stede der vi har beredskap med førstehjelpere. Dimensjonering av antall mannskaper må tilpasses arrangementets art og må baseres på en risikovurdering. Et utgangspunkt kan være:

Fare for høyenergiskader gjør det påkrevet med ambulanseberedskap, stort geografisk område kan gjøre det påkrevet med flere patruljer/poster, etc. Eventuelt kan man bruke et verktøy som «modell for beregning av sanitetsberedskap» i DSBs temahefte «Veileder for sikkerhet ved store arrangementer» i planleggingen.

10.5 Tjenesteledelse

Ved førstehjelpsberedskap skal det alltid oppnevnes en tjenesteleder. Denne må ha relevant opplæring/erfaring. Tjenesteleder har ansvar for kontakt med arrangør, nødetater, etablering av beredskap, gjennomføring av innsatsen, uttak av materiell og intern rapportering.

10.6 Krav til medisinsk utrustning

I valg og dimensjonering av materiell må det tas hensyn til arrangementets størrelse og natur, samt sanitetsgruppens kompetanse og materiell. For arrangementer med mange deltakere/stort publikum bør man planlegge for et bredt spekter sykdom og skader. Under tjenester skal man ha tilgang

til tilfredsstillende hygiene – dersom man ikke har tilgang til rennende vann og såpe må det som et minimum finnes desinfeksjonssprit for håndhygiene. I all vår førstehjelpsberedskap skal det være tilgang til hjertestarter.

10.7 Førstehjelpspost

En førstehjelpspost for Norsk Folkehjelp Sanitet skal være plassert synlig, men med mulighet for å skjerme pasienter fra publikum. Posten skal merkes med flagg/banner. Mannskaper skal rette seg etter direktiv for uniformering.

10.8 Dokumentasjon av innsats

All pasientbehandling bør dokumenteres med minimum:

- Pasientens alder og kjønn
- Tidspunkt
- Sykehistorie/skademekanisme
- Funn ved undersøkelse
- Behandling
- Dokumentasjonen skal oppbevares på en slik måte at taushetsplikten ivaretas.

10.9 Samhandling med andre ressurser

Normalt skal AMK i berørt område varsles om større arrangementer og gis en orientering om vår beredskap. Rutiner for kommunikasjon mellom AMK og mannskaper skal avklares i forkant av arrangementet. Under større arrangementer bør man planlegge for evakuering, oppmøte av ambulanse og andre ressurser.

10.10 Sikkerhet

Det skal i forkant av alle tjenester utføres en risikovurdering som minimum innebærer:

- Brannfare og rømningsvei
- Selve aktivitetens risiko (rus, store folkemengder, lysforhold, temperatur, vann, støy, etc.)
- Responstid for andre redningsressurser – brann, politi og ambulanse
- Utendørsarrangementer krever fokus på tiltak for varmekonservering og plan for patruljering/begrensning av området

10.11 Operativ utførelse

All behandling skal være i henhold til vår utdanningsplan.

- Ved tvil/vurdering av lettere skader skal pasient anbefales å oppsøke legevakt/fastlege
- Ved alvorlige skader/hendelser skal AMK kontaktes raskest mulig
- Dersom en person vurderes å være til fare for seg selv eller andre skal politi kontaktes for bistand
- Alvorlig kriminalitet meldes til politiet, herunder vold/mishandling
- Ved grunn til mistanke om mishandling/overgrep mot barn, eller ved barn som utviser atferd som gjør barnet til en fare for seg selv, skal politi/barnevern kontaktes
- Sanitetstjenester skal uten unntak administreres via organisasjonen på lokalt, PD eller sentralt nivå

10.12 Konkurrerende virksomhet

Organisasjonen har betalt førstehjelperens utdanning. Det aksepteres derfor ikke at førstehjelperen starter egen kommersiell virksomhet innen sanitetstjeneste der førstehjelperen benytter seg av organisasjonens navn, logo, goodwill, nettverk eller utstyr. Brudd på dette vil anses som illojalt ovenfor Norsk Folkehjelp Sanitet.

10.13 Rutiner i forbindelse med planlegging og gjennomføring av tjenester

Norsk Folkehjelp Sanitet skal innrette seg slik at arrangør opplever forutsigbarhet og seriøsitet i møte med organisasjonen. Dette innebærer raske og fortrinnsvis skriftlige tilbakemeldinger. Før et arrangement skal følgende informasjon foreligge:

- Type arrangement
- Spesiell risiko
- Antall deltakere og forventet antall publikum
- Kontaktrutiner til arrangør og eventuelt vaktkorps eller andre ressurser
- Spesielle rutiner
- Avtale om pris og rutiner for betaling/kontrakt
- Vi skal ankomme tjenester i god tid, slik at vi kan etablere base, få oversikt over området og opprette kontakt med arrangør før arrangementet starter.
- Lokallaget bør etablere interne rutiner i forbindelse med gjennomføring av tjenester:
- Uttak av materiell
- Tjenesteinformasjon
- Uttak av kjøretøy
- Dekking av vakter
- Supplering av materiell
- Intern rapportering og rapportering til arrangør

11.0 DIREKTIV FOR SANITETSGRUPPER MED BEREDSKAP FOR SØK- OG REDNINGSOPPDRAG

11.1 Generelt om direktivet

Direktivet beskriver forutsetninger for innsats ved søk etter savnet. Sanitetsgrupper med beredskap for denne type oppdrag må oppfylle kravene i dette direktivet. Aktuelt aksjonsområde, type beredskap og andre forhold kan gjøre det aktuelt å stille større krav i den enkelte sanitetsgruppe.

11.2 Krav til lokallaget

Det er lokal BL sitt ansvar å påse at alle mannskaper som står i beredskap for denne type aksjoner tilfredsstillers utdanningsplanens krav til opplæring for denne type innsats.

I tillegg bør lokallaget ha fokus på:

- Mannskapene har gode fysiske og psykiske forutsetninger for innsats
- Mannskapene har egnet personlig utstyr
- Mannskapene har gode holdninger
- Mannskapene er faglig oppdatert, og at de deltar på aktuelle kurs og øvelser i organisasjonen
- Er fylt 18 år
- Egnet lagsutstyr

Lokallaget må utarbeide relevant beredskapsplanverk, varslingsplaner og ressursplaner jfr. direktiv for beredskapsarbeid og oppdatere disse jevnlig.

11.3 Materiell

Alle mannskaper skal ha egen beredskapssekk med nødvendig personlig utstyr. Lokallagets lagsoppsetninger skal minimum bestå av:

- Nødvendige sambandsmidler/nødnetterminaler
- Lysmateriell (hodelykter og håndlykter)
- Orienteringsmateriell
- Utstyr for å ivareta pasienter

11.4 Innsats og organisering

Innsats og organisering ved søk og redningsaksjoner er beskrevet i «Håndbok for redningstjenesten» og «Veileder for søk etter savnet person på land».

11.5 Etterarbeid

Et lokallag med beredskap skal etter endt søk etter savnet gjennomføre følgende tiltak:

- Skrive og sende refusjonsanmodning til rekvirerende politidistrikt innen oppgitt frist og etter eventuelle lokale avtaler

- Operativ leder eller BLPD skal skrive SAR-rapport gjennom Hovedredningssentralens rapporteringssystem
- Ved behov gjennomføre teknisk gjennomgang av aksjonen for å trekke lærdom av aktuelle erfaringer og ved behov oppdatere eget beredskapsplanverk. Gjennomgangen gjøres før rapportering til HRS, slik at viktige læringsmoment tas med i rapporten
- Ivaretagelse av mannskaper som har behov for oppfølging etter hendelser

12.0 DIREKTIV FOR SKREDBEREDSKAP OG INNSATS VED SNØSKRED

12.1 Generelt om direktivet

Direktivet beskriver krav til sanitetsgrupper med beredskap for innsats i snøskred.

12.2 Generelle krav

Det skilles mellom dedikerte skredgrupper og andre grupper med skredberedskap. Kravene framgår i «Retningslinjer for redningstjenesten ved snøskredulykker».

For grupper med skredberedskap gjelder:

- Kunne vurdere egensikkerheten
- Alle mannskap skal ha gjennomført kurs Førstehjelp for mannskap i Norsk Folkehjelp.
- Ha kjennskap til utgravning av forulykkede
- Ha kjennskap til IKARs (Den internasjonale fjellredningskommisjonen) gjeldende anbefaling innenfor iverksetting av tiltak ovenfor skredtatte.

Dedikerte skredgrupper skal i tillegg:

- Ha en godkjent skredleder som skal kunne lede skredinnsats og gjennomføre en helhetlig sikkerhetsvurdering

12.3 Varsling og respons

Et lokallag med skredberedskap må kvalitetssikre at de har lavest mulige responstid. Lokallaget må ha planverk som oppfyller kravene i direktiv for beredskapsarbeid i Norsk Folkehjelp Sanitet.

12.4 Krav til ledelse

For å være en dedikert skredgruppe må gruppen ha mannskap med kompetanse som skredleder og kan påta seg rollen som fagleder skred. Skredledere må ha gjennomført skredlederkurs eller være godkjent med tilsvarende nivå av SSU.

Et lokallag med skredberedskap bør ha en person som er utpekt som Beredskapsansvarlig Snøskred og kan være en kontaktperson i et faglig nettverk av ulike organisasjoner med beredskap for skredinnsats.

Et lokallag med skredberedskap må bestrebe seg på å ha kompetanse på høyeste nivå.

12.5 Krav til materiell

Sanitetsgrupper med beredskap for innsats i skred eller andre typer aksjoner i potensielt skredfarlig lende skal ha nødvendig materiell i form av:

- Hvert mannskap skal være utrustet med minimum sender/mottaker, spade og søkestang.
- Merkemateriell
- Utstyr til hypotermibehandling.
- Egnede materiell til evakuering av skadet, herunder pulk
- Lysutstyr (minimum en hodelykt per person)
- Bør ha tilgang til Recco-søker.

12.6 Organisering

Organisering av snøskredinnsatser skal være i henhold til «Retningslinjer for redningstjenesten ved snøskredulykke». Gjeldende metoder for søk- og redningsinnsats skal følge det som er anerkjente metoder nasjonalt og internasjonalt.

Søk- og redningstjeneste i skred krever spesiell fagkompetanse. For innsats i snøskred kan politiet velge å utpeke en fagleder skred. Fagleder skred skal ha spesiell kompetanse innen skred og bistå politiet med å lede arbeidet i skredområdet. Dette innebærer:

- Utføre kontinuerlig skredfare- og risikovurdering gjennom aksjonen
- Rådgiver for innsatsleder med hensyn til sikkerhet, søk, ressursstyring og plan
- Sikre gjennomføring etter planen

12.7 Øving til skredberedskap

For beredskap for snøskred kreves det at sanitetsgruppen trener jevnlig og at alle mannskap jevnlig deltar på trening. Det krever både trening i bruk av utstyr, metoder og faser av redningsinnsats.

Skredledere må jevnlig trene på å vurdere skredfare og holde seg faglig oppdatert på oppdateringer av metoder og innsats.

Leder for kurs eller øvelse skal under ferdslen i potensielt skredfarlig lende ha kompetanse til å vurdere fare.

Dersom det øves med nedgravd markør, skal dette skje etter allment aksepterte regler, herunder;

- Øving skal ikke skje ved stort snøfall og vind
- Snøforholdene skal være egnede for slik øving
- Markørgrop skal være stor nok og graves nøyaktig horisontalt
- Markør skal ligge komfortabelt, ha liggeunderlag og dersom det skal øves med sonding skal markøren ha beskyttende bekledning
- Markør skal ha sambandskontakt, ha med sondestang og briefes på sikkerhetsrutiner, det skal være rutinemessig kontakt med ØV KO

- Markørgrop posisjonsbestemmes ved hjelp av GPS (posisjon lagres) samt krysspeiling
- Dersom forholdene ikke er tilfredsstillende ut fra disse kravene skal øvelsen avbrytes og markør graves frem

Det skal som hovedregel ikke øves i områder brattere enn 30 grader eller i eventuelt utløpsområde

12.8 Anbefalte standarder

Opplæring, trening, innsats og utvikling av planverk knyttet til dette, skal til enhver tid skje i henhold til «Retningslinjer for redningstjenesten ved snøskredulykker» og anbefalinger gitt av IKAR.

13.0 DIREKTIV FOR BEREDSKAP MED SNØSCOOTER OG ATV

13.1 Generelt om direktivet

Direktivet beskriver krav til sanitetsgrupper med beredskap for innsats med snøscooter og ATV.

13.2 Generelle krav

En sanitetsgruppe som skal ha beredskap med snøscooter og ATV i Norsk Folkehjelp Sanitet skal minimum oppfylle de kravene som er beskrevet i dette direktivet.

All bruk av snøscooter og ATV i tjeneste for Norsk Folkehjelp skal skje i henhold til vegtrafikkloven, lov om motorferdsel i utmark og «Retningslinje om redningstjenestens bruk av snøscooter i utmark og i verneområde». Det understrekes at overnevnte lover og forskrifter er minimumskrav og at en i tillegg må følge interne krav til opplæring og utførelse som er beskrevet i dette direktivet.

Redningsoppdrag for politi og helse krever ingen spesielle kjøretillatelser utover myndighet gitt av oppdragsgiver.

13.3 Krav til kompetanse

Føring av snøscooter og/eller ATV er en ferdighet som krever mye trening og erfaring utover de formelle kursene. Det forventes at førere deltar aktivt på deltager på trening og øvelser der snøscooter/ATV benyttes.

Mannskaper i Norsk Folkehjelp Sanitet som kjører snøscooter og ATV skal ha nødvendig sertifikat etter krav fra myndighetene og relevante interne fagkurs.

13.4 Øving til snøscooter-/ATV-beredskap

For å kunne ha beredskap for innsats på vinterfjellet og i terreng med ATV skal det regelmessig avholdes øvelser i liten eller full skala. Det må legges til rette for jevnlig øvelser som er tilpasset i forhold til aktuelle oppdrag, for å holde ved like praktiske ferdigheter.

Det må innhentes nødvendige dispensasjoner fra myndigheter og tillatelser fra grunneiere for ferdsel med det aktuelle kjøretøyet i forbindelse med trening og øvelser. En ATV regnes av myndighetene ikke som en snøscooter, selv med belter og på snødekt mark. Derfor må egen dispensasjon for ATV innhentes.

Ved øvelser og trening skal det foreligge en forhåndsgodkjent øvingsplan jfr. nevnte retningslinje. Når det ikke er aksjon bør det unngås å kjøre i områder og i tidsrom med stor utfart. Ved rutevalg bør man unngå kjøring i skiløyper-/stier og man skal ta hensyn til publikum, naturen og dyrelivet.

13.5 Krav til sikkerhet og operativ utførelse

Minimumskrav:

- To mannskaper per oppdrag
- Rutevalg og alternativt rutevalg skal være gjort kjent for ledelse
- Mannskapet skal være utstyrt for å klare seg i minst ett døgn ved tekniske havarier, værromslag og lignende
- Alle snøscooterressurser i Norsk Folkehjelp Sanitet som opererer i skredutsatt område skal ha kompetanse tilsvarende Norsk Folkehjelps fagkurs skred
- Posisjoner skal rapporteres jevnlig og rutiner ved sambandssvikt skal være avtalt på forhånd
- Ressursen skal være tilgjengelig på nødnett. Nødvendig utstyr for å høre oppkall må brukes
- Ta hensyn til værforhold
- I krevende terreng bør man bruke tid på å konsultere kjentmann
- Snørekjøring må kun gjennomføres i lav hastighet under 30 km/t og med stor forsiktighet
- Hjelm skal benyttes

For å øke sikkerheten til mannskap og pasient anbefales det at alle scooteroppdrag gjennomføres ved hjelp av to eller flere scootere/ATV

13.6 Krav til utstyr

Minimumskrav:

- Godkjent hjelm
- Sender/mottaker (snøscooter)
- Håndlykt
- Søkestang (snøscooter)
- Spade
- Øks/sag
- Førstehjelpsutstyr inkludert utstyr for hypotermibehandling
- Nødbluss
- Nødvendige dokumenter
- Ved oppdrag med kun én scooter må mannskapene utrustes med truger/ski

13.7 Krav til uniformering

Organisasjonens kjøretøy skal være merket med godt synlig logo og ellers tilpasset profilering. Mannskaper skal rette seg etter organisasjonens direktiv for uniformering.

14.0 DIREKTIV FOR SJØBEREDSKAP OG INNSATS PÅ OG VED VANN

14.1 Generelt om direktivet

Direktivet beskriver krav til sanitetsgrupper med sjøberedskap og innsats på og ved vann

14.2 Generelle krav

Sanitetsgruppen har ansvar for å påse at mannskaper har relevant og oppdatert utdanning i henhold til Norsk Folkehjelp Sanitets, heretter kalt NFS, utdanningsplan.

En sanitetsgruppe med sjøberedskap må kvalitetssikre at de har lavest mulige responstid. For å ha en selvstendig sjøberedskap må sanitetsgruppen ha ledere med evne til å foreta taktiske og operative vurderinger, utnytte ressurser i den mest effektive søksform og kunne ivareta sikkerhet for mannskaper i innsats.

En sanitetsgruppe med sjøberedskap bør ha en person som er utpekt som ansvarlig for denne og kan være en kontaktperson i et faglig nettverk mellom lag med beredskap for redning på og langs sjø/vann.

14.2.1 Strandsøk

Sanitetsgrupper med beredskap for innsats i strandsøk følger normal S/R utdanning. Ved innsats langs strand skal man, dersom vær og terrengforhold krever det, benytte redningsvest og hjelm.

Dersom man bruker tauverk til sikring skal dette oppfylle UIAA (united internationale des associations D'alpinisme) krav, og mannskaper må ha opplæring i korrekt bruk av utstyret (NB tauverk brukt på gal måte er en sikkerhetsrisiko da det kan skape en falsk trygghet).

Ved strandsøk ved sjø/vann/elv med store bølger vanskelige forhold/stri strøm skal det alltid benyttes redningsvest og hjelm. En skal ikke gå lenger ut mot farlige områder enn det som er forsvarlig, slik at en unngår å bli tatt av bølger og strøm. Områder som en ikke får avsøkt på denne måten må søkes med bruk av sikringsutstyr eller søkes fra båt, helikopter eller drone. Dersom en velger å gå med tau og sele på ytterste mannskap, skal det være slakt tau og minimum 3 mannskaper innenfor i kontakt med tauet. Dersom spesielle områder skal avsøkes med stramt tau, skal dette være sikret med standplass (stort tre, bolt i fjell, annet sikringspunkt). Ved søk med bruk av tau skal mannskapet ytterst bruke tørrdrakt eller lignende. Metoder som krever bruk av tau krever regelmessig trening av alle involverte i operasjonen.

Beredskap for innsats i strømmende vann krever særskilt kompetanse. I Norsk Folkehjelp er dette ivaretatt gjennom kurset fagkurs elv og sjø. Alle som skal gjennomføre innsats i eller ved strømmende vann, skal ha gjennomgått godkjent opplæring. Det er nødvendig med regelmessig trening for de som skal delta i denne type beredskap.

14.2.2 Beredskap med båt

Sanitetsgruppen må legge til rette for øving og aktivitet med det materiellet man har. For føring av båt skal en inneha båtførerbevis. For bruk av maritim VHF skal en inneha Maritimt VHF sertifikat.

Intern opplæring for båtfører og mannskap skal inneholde minimum:

- Kjennskap til aktuell båt, motor, lokale rutiner, transport av båt
- Trening med aktuell båt med praktisk navigering i dagslys og mørke
- Trening med båt i utførelse av aktuelle søksformer
- Trening med båt i pasienttransport, lasting og lossing av pasient, redning fra vann
- Sikkerhetsfokus for bruk av båt, begrensninger med vær og vind, antall passasjerer, sikkerhetsutstyr for passasjerer
- Trening på mann over bord situasjoner
- Livredning i vann i henhold til gjeldende standarder
- Sanitetsgruppen må ha relevant sikkerhetsutstyr som minimum innebærer at den enkelte (også passasjerer) bruker typegodkjent redningsvest.

14.2.3 Beredskap med båt i havområder og beredskap med større båter

Beredskap for innsats med båt i mer utsatt farvann og beredskap der man nytter større båter bør innrette seg med høyere krav til godkjenning og opplæring av mannskaper. Det skal utarbeides særskilte lokale rutiner for dette. Gjeldende lover og regler for føring av aktuell båt må følges. For innsatser på sjø/hav må manskapene utstyres med egnet bekledning. For øvrig gjelder samme krav til innholdet i intern opplæring og for føring av båt.

Utstyr for beredskap med båt i havområder:

- Godkjent flyteutstyr til alle om bord, skal alltid bæres under opphold i båt
- Ved oppdrag i grov sjø/ kraftig vind skal det benyttes tørrdrakter, flytedrakter eller overlevelsesdrakter
- Maritim VHF
- Nødbluss
- Nødrakett
- Førstehjelpsutstyr
- Annet relevant sikkerhetsutstyr

Båten skal være korrekt utstyrt med lanterner og bør ha lysutstyr for søk.

14.3 Øving til sjøberedskap

For å kunne ha beredskap for innsats på og langs sjø skal det regelmessig avholdes øvelser i liten eller full skala. Øvelser dokumenteres på lik linje med aksjoner. Det må legges til rette for jevnlig øvelser som er tilpas-set i forhold til aktuelle oppdrag, for å holde ved like praktiske ferdigheter.

14.4 Sikkerhet for oppdrag med båt

Minimumskrav:

- To mannskaper pr. oppdrag
- Rutevalg og alternativt rutevalg skal være gjort kjent for ledelse
- Mannskapet skal være utstyrt for å klare seg i minst ett døgn ved tekniske havarier, værøst og lignende
- Posisjoner skal rapporteres jevnlig og rutiner ved sambandssvikt skal være avtalt på forhånd
- Ressursen skal være tilgjengelig på nødnett, nødvendig utstyr for å høre oppkall må brukes
- Ut fra oppdragets art bør man vurdere om man skal ha med seg alternativt fremkomstmiddel eller flere båter
- Værmelding skal innhentes
- Hjelm kan vurderes

14.5 Krav til uniformering

Kjøretøyet skal være merket med godt synlig logo og ellers tilpasset profilering. Mannskaper skal rette seg etter organisasjonens direktiv for uniformering.

14.6 Krav til dokumentasjon av pasientbehandling/-oppdrag

All transport skal loggføres og rapporteres i henhold til gruppas rapporteringsrutiner.

14.7 Krav til operativ utførelse

Minimumskrav:

- Under oppdrag med båt skal man til enhver tid rette seg etter rutiner og ordrer gitt av politi/ medisinsk nødtelefon.
- Sikre pasienten best mulig behandling og tidlig konferere med medisinsk nødtelefon for tiltak.
- Ved fremmøte på leteaksjoner skal den som har operativ ledelse fra Norsk Folkehjelp Sanitet gjøres kjent med ressursen og KO skal ha umiddelbar tilgang til enheten.
- Ressursen skal alltid være tilgjengelig på nødnett.

14.8 Krav til forsikringsordninger

Sanitetsgruppen må selv tegne og bekoste de forsikringer som til enhver tid er nødvendige for sin tjeneste. Minimumskrav:

- Myndighetenes krav til forsikring
- Mannskapsforsikring

15.0 DIREKTIV FOR BEREDSKAPSAMBULANSE OG UTRYKNINGSKJØRETØY

15.1 Generelt om direktivet

Direktivet omhandler beredskapsambulanse og utrykningskjøretøy registrert som personbil i Norsk Folkehjelp Sanitet.

Beredskapsambulanser skal i møte med publikum og oppdragsgivere fremstå på en slik måte at de er gode ambassadører for organisasjonen. Både mannskap og materiell skal være representativt. Bruken av beredskapsambulanser skal innrettes slik at vi ikke tøyer grenser for vår kompetanse. Vi skal være ydmyke i forhold til kompetansen våre mannskap innehar. Dette har konsekvenser for hvilke oppdrag vi påtar oss. En beredskapsambulanse som er i tjeneste etter avtale med helse- og omsorgstjenesten er en del av det planlagte helsetilbudet til befolkningen. Den vil da være underlagt helsepersonelloven.

15.2 Utrykningskjøretøy registrert som personbil

Andre typer kjøretøy i Norsk Folkehjelp Sanitet, for eksempel redningsbiler, kommandobiler og mannskapsbiler skal merkes i tråd med Norsk Folkehjelps retningslinjer for profilering. Det er ingen krav til medisinsk utstyr eller autorisasjon som ambulanspersonell, men slike kjøretøy anbefales å ha et minimum av utstyr for å kunne ivareta en pasient. Dette kan være for eksempel hjertestarter, utstyr til varmekonservering og enkelt utstyr for å stanse store, pågående blødninger. Kjøretøy kan eventuelt godkjennes som utrykningskjøretøy av politimesteren i lokallagets politidistrikt. Dersom påmontert blålys benyttes, må fører av kjøretøyet ha utrykningssertifikat.

15.3 Beredskapsambulanse

15.3.1 Definisjon av beredskapsambulanse i Norsk Folkehjelp Sanitet

Norsk Folkehjelps beredskapsambulanser vil være i kategori A1, jamfør NS-EN 1789, og må oppfylle kravene spesifisert i denne og i «Rundskriv IS-12/2015: Krav til godkjenning og bruk av ambulanser og andre helserelaterede kjøretøy i de akuttmedisinske tjenestene».

15.3.2 Krav til rapportering

En sanitetsgruppe med beredskapsambulanse skal rapportere:

- Beredskapsressursen inn til beredskapsleder per politidistrikt (BLPD) og relevante lokale myndigheter/instanser
- Mannskapsressurser skal ha godkjent kompetanse i RMS (medlemsregisteret)
- Alvorlige avvik skal rapporteres inn til SSU

15.3.3 Krav til kompetanse

Sanitetsgruppen plikter til enhver tid å holde oppdatert oversikt over sitt mannskap og kompetanse. En sanitetsgruppe med beredskapsambulanse skal legge til rette for både egentrening, kursvirksomhet og regodkjenning av mannskap.

Lokallaget skal gjennomføre:

- Faglig oppdatering og fagfordypning for alle beredskapsambulansemannskap
- Øvelse med ambulansefaglig innhold
- Hvert beredskapsambulansemannskap må årlig ha minimum 20 tjenestetimer innen sanitet

Reautorisering gjennomføres hvert tredje år i regi av lokallaget, og gjelder fra sist godkjente autorisasjon.

Lokallagets repetisjonskurs med reautorisering skal inneholde:

- Faglig fordypning
- Praktisk eksamen
- Teoretisk eksamen
- Fysisk utsjekk

Repetisjonskurs med navn på deltagere skal rapporteres inn til sentralt kurskontor.

15.3.4 Søknad om direktegodkjenning

Følgende kan søke om godkjenning som beredskapsambulansemannskap:

1. Personell med tilsvarende utdanning
2. Autorisert ambulansarbeider ansatt i førstelinjen
3. Personell med tilsvarende helsefaglig kompetanse må avlegge prøve

Søknaden sendes kurskontoret og SSU tar stilling til den. Kurskontoret har delegert myndighet til å ta avgjørelse i forhold til personell i kategori 1 og 2.

15.3.5 Krav til kjøretøyet

NS-EN 1789, registrert som kjøretype «ambulans». Kjøretøyet skal til enhver tid oppfylle gjeldende offentlige krav, se rundskriv IS-12/2015 «Krav til godkjenning og bruk av ambulanser og andre helserelaterede kjøretøy i de akuttmedisinske tjenestene». Kjøretøyene merkes som «beredskapsambulans» i henhold til Norsk Folkehjelps profilhåndbok. Dersom kjøretøyet skal ha blålys må det foreligge vedtak om utrykningsstatus fra det regionale helseforetaket før Statens Vegvesen kan gi sin godkjenning.

15.3.6 Krav til bemanning av beredskapsambulans

Norsk Folkehjelp Sanitet har følgende krav til bemanning av beredskapsambulans:

- Gjeldende myndighetskrav i henhold til rundskrivet
- Krav gitt lokale avtaler med helseforetak
- Minimum to personell med organisasjonens ambulanssegodkjenning
- Minimum en person med kompetansebevis for fører av utrykningskjøretøy dersom kjøretøyet har utrykningsstatus

- Ut fra lokale forhold ha utsjekk og opplæring i lokale rutiner
- Alt personell omfattes av taushetsplikt innen frivillig ambulansetjeneste som er regulert i spesialisthelsetjenesteloven §6.1 og helsepersonelloven kapittel 5
- Alt mannskap skal ha tjenestenummer, samme nummer som medlemsnummeret i Norsk Folkehjelp
- Ved vaktens start skal det være avtalt hvem som har øverste myndighet på beredskapskjøretøyet
- Fysisk skikkethet og personlig egnethet
- Være over 18 år

15.3.7 Krav til medisinsk, sikkerhets- og redningsteknisk utrustning i beredskapsambulansen:

Det medisinske utstyret i beredskapsambulansen skal tilfredsstillere kravene som følger av forskrift om medisinsk utstyr (FOR 2005-12-15). For fullstendig utstyrliste for både medisinsk utstyr, redningsutstyr og sikkerhetsutstyr henvises det til kapittel 14 i Rundskriv IS 12/2015 «Krav til godkjenning og bruk av ambulanser og andre helserelaterte kjøretøy i de akuttmedisinske tjenestene».

15.3.8 Krav til uniformering

Mannskap i tjenesten skal rette seg etter organisasjonens til enhver tid gjeldende uniformsdirektiv. Se direktiv for uniformering.

Norsk Folkehjelp Sanitets uniform skal benyttes, unntaksvis ambulanseuniform godkjent av SSU. Beredskapsambulanser skal være utstyrt med egen markeringsvest i organisasjonens profil som oppfyller kravene i EN-471 med fareklasse 2 for opptreden med behov for økt synlighet. Denne nyttes kun ved slik innsats.

15.3.9 Krav til sambandsmidler i beredskapsambulanse

- 1 stk nødnett håndterminal per mannskap
- 1 stk nødnett montert i beredskapsambulansen
- Mobiltelefon
- Nødvendig nødnett/samband/telefoner ut fra lokale krav eller behov

15.3.10 Krav til dokumentasjon/pasientbehandling/oppdrag

Sanitetsgruppen skal rette seg etter lov om helsepersonell og forskrift om pasientjournal.

15.3.11 Krav til lokalt kvalitetsarbeid

Alle beredskapsambulanser skal ha et lokalt prosedyrehefte som omhandler:

- Rutiner for uttak av materiell
- Rutiner for smittevern
- Rutiner i forbindelse med store/faste tjenester

- Rutiner for normal operativ utførelse
- Viktige telefonnumre
- Relevant sjekklister med beskrivelse av hvordan kontroll skal foregå
- Rutiner i forbindelse med alvorlige avvik
- Rutiner i forhold til dokumentasjon av oppdrag
- Rutiner i forhold til registrering og opprettholdelse av kompetanse

15.3.12 Krav til operativ utførelse

Følgende minimumskrav er satt til operativ utførelse:

- Akuttmedisinsk kommunikasjonsentral er oppdragsgiver når ressursen rekvireres
- Under oppdrag skal beredskapsambulansen til enhver tid rette seg etter lokale rutiner gitt av ambulansesjefen i området
- Ved frammøte på leteaksjoner skal den som har operativ ledelse fra Norsk Folkehjelp Sanitet gjøres kjent med ressursen. KO skal ha umiddelbar tilgang til enheten

15.3.13 Krav til beredskap for større hendelser

Alle sanitetsgrupper med beredskapsambulanser skal stille disse til disposisjon ved større hendelser/katastrofer ut fra lokale rutiner. Det skal foreligge lokalt beredskapsplanverk for dette. Ressursen skal være kjent for AMK, politi og lokal redningssentral. Ved større avvik i beredskapen skal lokale myndigheter og beredskapsleder i politidistriktet orienteres, som eventuelt rapporterer videre til nasjonal beredskapsleder.

15.3.14 Krav til beredskap med beredskapskjøretøy på tjenester

- Ressursen skal innrapporteres til AMK ved tjenestens start og slutt
- Ved uavklart problem som har behov for videre transport kontaktes AMK eller nærmeste legevakt. Det er AMK som beordrer transport
- Det skal opprettes kontakt med arrangør, og denne skal ha mulighet for å komme i kontakt med ressursen under arrangementet
- Risiko knyttet til tjenesten skal vurderes og relevante tiltak skal avtales. Der det er behov for sikkerhetstiltak skal det gis relevant opplæring i god tid

15.3.15 Krav til beredskap som akutthjelper

Lokallag med utdannede akutthjelpere kan i situasjoner hvor de har påtatt seg en rolle i samfunnet (les: sanitetsvakt, stand, organisert trening med mer) og er tilstede i uniform med utstyr og opplæring, melde seg tilgjengelig som akutthjelpere. Utrykningstid må gjøres kjent for AMK. Beredskapsambulansen er i dette tilfellet regulert av akuttmedisinforskriften kapittel 1, §5.

16.0 DIREKTIV FOR STASJONERT BEREDSKAP

16.1 Generelt om direktivet

Hensikten med dette direktivet, er å skape en felles forståelse for viktigheten av kvalitetssikret beredskap ved Norsk Folkehjelp Sanitets vaktstasjoner.

Alle vaktstasjoner skal være profilert med skilt med organisasjonens logo. Når stasjonen er bemannet bør den også være profilert med flagg. Videre bør det være et skilt/oppslag med kontaktinformasjon til sanitetsgruppa og nødnumrene til nødetatene.

Bruk av alkohol eller andre former for rusmidler er strengt forbudt under operativ tjeneste. Ved stasjonert beredskap på vaktstasjon skal direktiv for uniformering følges.

Med stasjonert beredskap menes all vakt/tjeneste der førstehjelpere eller redningsmannskap fra NFS er stasjonert ved vakthytte eller annet for å yte tjenester for tilskadekomne eller savnede. Sanitetsgrupper som er i stasjonert beredskap skal ved etablering av beredskap melde fra til aktuelle oppdragsgivere (politi og medisinsk nødtelefon etter lokale rutiner) og samarbeidspartnere i stasjonert beredskap i samme område, om at man er i beredskap. Det samme skal gjøres når beredskapen avsluttes. I regioner hvor man har regionalt koordinert varsling og vaktledelse, skal denne orienteres om det samme.

16.2 Vaktstasjoner

16.2.1 Generelle krav

Med vaktstasjoner menes stasjonert beredskap bemannet av autoriserte mannskaper. Vaktstasjonen bør være registrert i kartverk hos AMK/ politi. Informasjon om posisjon/ adresse til vaktstasjonen skal være oppslått. Det skal være brannvarslingsanlegg, slokkingsutstyr og plan med rømningsveier som er kommunisert til mannskaper på vakt på alle vaktstasjoner.

16.2.2 Krav til organisering

Det skal være tilrettelagt for behandling av pasienter innendørs/ skjermede forhold. Vaktstasjonen må ha gode, ryddige og hygieniske forhold for behandling av pasienter, jfr. hygienedel av Direktiv for sanitetsgrupper med førstehjelpsberedskap. All tjeneste må foregå i henhold til Direktiv for sikkerhet. Lokal sanitetsgruppes rutiner for rapportering av skadetilfeller følges.

16.2.3 Krav til materiell

Materiellberedskap på våre vaktstasjoner må være tilpasset de behov som kan oppstå, den beredskapen vi har, og mannskap i tjeneste må på forhånd ha nødvendig kunnskap om bruk av dette. Nødvendig kjøretøy, båter og redningsutstyr tilpasset vaktstasjonens beredskap må være tilgjengelig.

Lokal sanitetsgruppes egne rutiner for utstyrskontroll følges. Det må legges vekt på oppfylging av utstyr etter bruk, kontroll av utstyr og dato samt god orden.

Minimumskrav til utstyr:

- Hjertestarter
- Førstehjelpsutstyr
- Spjelk
- Båre med spiderstrap eller lignende
- Hypotermiutstyr
- Desinfisering/vaskemulighet for mannskaper
- Nødnett
- Pasientjournal
- Lykter/lysutstyr
- Orienteringsutstyr som GPS eller nettbrett

16.3 Påskeberedskap

Med påskeberedskap menes særlige beredskapstiltak, som treffes av sanitetsgruppene i forbindelse med påskeferien. Den kan være helt eller delvis stasjonert på definert sted. Det etableres en nasjonal koordinering av Norsk Folkehjelps påskeberedskap. Denne hjelper lokale beredskapsgrupper med mediehåndtering og annen koordinering. Ressursregistrering for påskeberedskaperen gjøres etter rutine fastsatt av Nasjonal beredskapsleder. Måte og frist bekjentgjøres av denne til sanitetsgruppene. Utover den vanlige beredskaperen er det ønskelig at påsken benyttes til å knytte god publikumskontakt. Det er ønskelig med fokus på forebyggende tiltak for å unngå ulykker i fjellet.

17.0 DIREKTIV FOR BEREDSKAP MED DRONE

17.1 Generelt om direktivet

Direktivet beskriver krav til sanitetsgruppe som har beredskap for innsats med drone i redningstjeneste.

17.2 Generelt krav

En sanitetsgruppe som skal ha beredskap med drone i Norsk Folkehjelp Sanitet skal minimum oppfylle de krav som er beskrevet i dette direktivet.

Sanitetsgrupper som er operativ med drone skal være godkjent av SSU. Gjelder midlertidig fram til pilotopplæring og lokal, og eller nasjonal operasjonsmanual er godkjent.

All bruk av drone i tjeneste for Norsk Folkehjelp Sanitet skal skje i henhold til bestemmelser for sivil luftfart (BSL) med gjeldende forskrift for ubemannet luftfart. Det understrekes at overnevnte lover og forskrifter er ett minimumskrav og at en i tillegg må følge interne krav til opplæring og utførelse som er beskrevet i dette direktivet.

Ved oppdrag for redningstjenesten kreves det at man har operasjonsmanual godkjent av luftfartstilsynet og at denne til enhver tid er oppdatert.

Ved oppdrag har sanitetsgruppen ansvar for å påse at piloten som flyr drone har relevant og oppdatert utdanning i henhold til operasjonsmanual og Norsk Folkehjelp Sanitets utdanningsplan. Piloten må ha evne til å foreta taktiske og operative vurderinger, vurdere den mest effektive søksform og kunne ivareta sikkerheten. Sanitetsgruppe med drone skal ha en ansvarlig leder (lagets leder) og operativ leder for drone som er kontaktperson i et faglig nettverk for grupper som har drone. All flyging med drone må vurderes på hvert enkelt oppdrag ut fra de erfaringer og kompetanse pilot har om værforhold som kan påvirke oppdraget.

17.3 Krav til registrering av ressurs

Dronen skal registreres hos luftfartstilsynet. Den skal også registreres hos beredskapsleder per politidistrikt, felles ressursregister og relevante lokale myndigheter/instanser etter lokale rutiner.

17.4 Krav til kompetanse

Å være dronepilot krever mye trening og erfaring ut over de formelle kurs. Det forventes at piloter trener aktivt. Sanitetsgruppen har til enhver tid ansvaret for å ha oversikt over godkjente piloter og være oppdatert på pilotenes kompetanse. Pilotene skal ha nødvendige sertifikater etter krav fra myndighetene og relevant interne kurs.

17.5 Øving med drone

For å kunne ha beredskap med drone skal det regelmessig avholdes øvelser. Øvelsene dokumenteres på lik linje med aksjoner. Det må legges til rette for jevnlig øvelser og trening for å vedlikeholde praktiske ferdigheter. Det må innhentes nødvendige tillatelser fra myndighetene for å fly drone.

17.6 Sikkerhet

Minimumskrav

- Pilot og hjelpemann
- Skal være tilgjengelig på nødnett
- Lufttomsstruktur sjekkes og ansvarlig lufttrafikk tjeneste kontaktes ved behov
- Fastslå om oppdraget er innenfor tillatelse gitt av Luftfartstilsynet
- Gjennomgang av kart for området (hindringer, terreng, etc)
- Oppdrag risikovurderes

17.7 Krav til utstyr

- Pilot skal bære vest merket dronepilot
- Dronen skal være egnet til redningstjeneste og værforhold under oppdraget

17.8 Krav til uniformering

- Dronen skal være merket med logo, kallesignal og lagets telefonnummer
- Dronepilot skal også rette seg etter organisasjonens direktiv for uniformering

17.9 Krav til dokumentasjon

- Operasjonsmanual godkjent av Luftfartstilsynet
- Logg over flytimer

17.10 Krav til operativ utførelse

Sanitetsgruppen må holde seg oppdatert på beste operative praksis på luftromskoordinering og risikoforståelse for ubemannet og bemannet luftfart.

Sanitetsgruppen må også vise god risiko og sikkerhetsstyring ved oppdrag som innebærer flyvning over egne grupper utenfor pilotens kontroll, og/eller grupper fra aktuelle samvirkepartnere utenfor pilotens kontroll.

Sanitetsgruppen må kunne samvirke med ulike aktører under planlegging, utførelse og evaluering, samt gjengi posisjon på ett funn etter gjeldende koordinatsystem.

17.11 Krav til forsikringsordning

Sanitetsgruppen må selv tegne og bekoste de forsikringer som til enhver tid er nødvendig for tjenesten. Minimum lovpålagt ansvarsforsikring.

